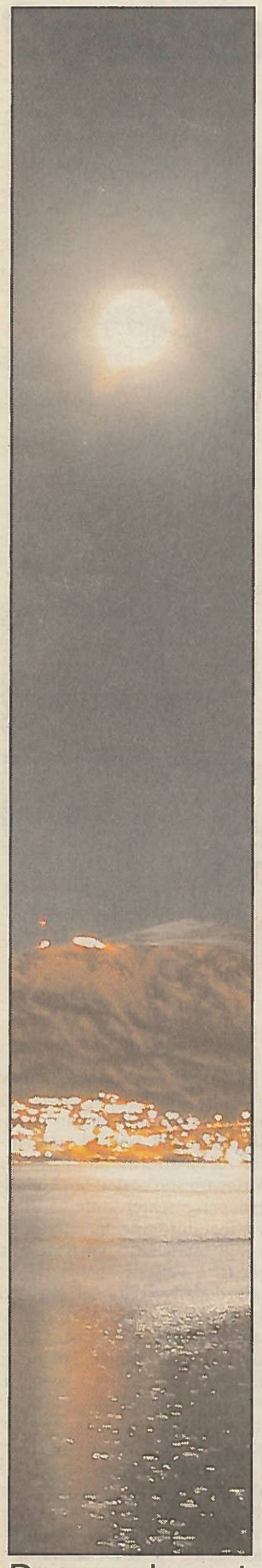
Utropia
STUDENTAVISA I TROMSØ
• NR. 15 • 29. NOVEMBER 2001 • UKE 48 • 26. ÅRGANG

Jul i fattiggata

Semesteret går mot slutten, pengene har tatt slutt, og titalls slektninger venter spent på pakken fra nettopp deg. Hva gjør du?

Side 18-19

Draumehuset

Seks personar har fortalt ønskestjerna korleis de vil bo.

Side 20-21

Halvliter: ~~39~~,- 78,-

Studielånet:

Dette betaler du egentlig

Etter fire års studier betaler du dobbelt så mye tilbake som du har lånt. Se hva vanlige varer og tjenester egentlig koster deg.

Side 4-5

Valgets vinner

Studentstyret har brukt stemmesedlene, og Tor Arne Morskogen er blitt studentstyreleder.

Side 12-13

– Øk semesteravgifta

Nestleder Andreas Robertsen i Studentstyret mener semesteravgifta er for lav. – Ved årets fordeling til studentforeningene var det rett og slett ikke nok penger, sier han.

Side 10-11

Ikke Internett for høgskole-studentene?

Alle student-boligene skal få Internett-oppkobling. Men høgskole-studentene kan bli stående uten nettilgang.

Side 11

Utropia

Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Trine Andreassen

Kulturredaktør:
Kristin Danielsen

Fotosjef:
Marcos Porcires

Desksjef:
Audun Rundberg

Sivilarbeider:
Markus Bruun

Redaksjonen:
Wenche Arntzen
Marit T. Balstad
Stine Bøe
André Bruun
Henriette Brændeland
Kine Dørum
Christoffer Eilifsen
Peter A. Jakobsen
Eline Johansen
Thomas Johansen
Olav Kandal
Morten Oddvik
Adaocha Odu
Kjartan Otterå
Marianne Nielssen
Ragnhild Vik Nilsen
Erlend Paasche
Erica Restoften
Silje Haukland Ryvold

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utropia@utropia.no

Vev:
www.utropia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annonse@utropia.no

Opplag:
5000

Neste deadline:
17. januar 2002

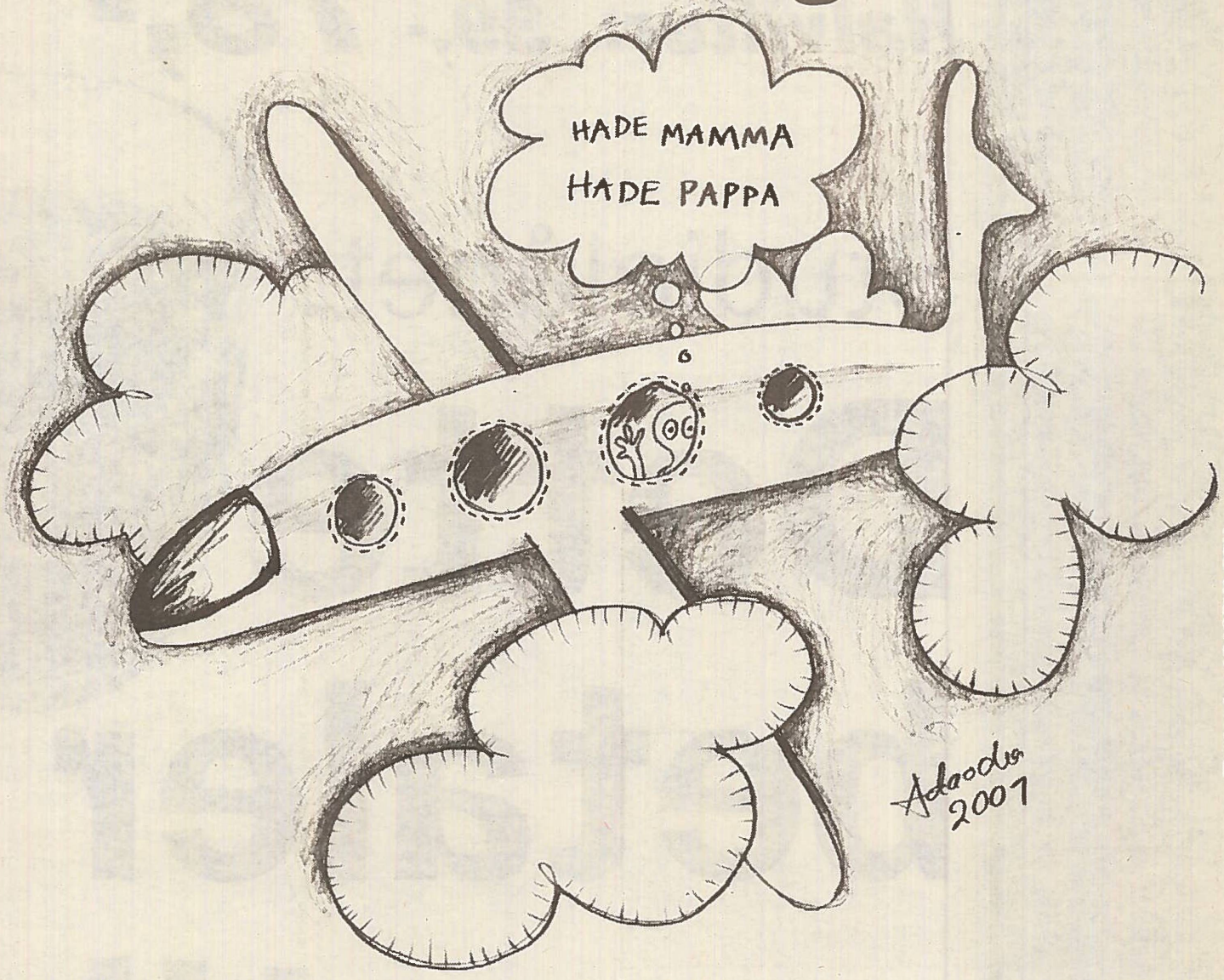
Neste utgivelse:
23. januar 2002

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Utenrikskomiteen sier i ei innstilling at den verdsetter nordisk samarbeid høyt. På bakgrunn av kuttene i reisestipendet stiller internasjonalt ansvarlig Monika Hestad i Norsk Studentunion (NSU) spørsmål ved om utdanningsdepartementet verdsetter det like høyt.

Nei takk til utdanning i Norden?

Illustrasjon ADAOCHA ODU

Kronikk MONIKA HESTAD, internasjonalt ansvarleg i NSU

Utvikling av kunnskap og av den felles nordiske kulturarven har vore nøkkelord for samarbeid mellom dei høgare utdanningsinstitusjonane i Norden. I denne samanheng har studentmobilitet vore eit viktig verktøy. Gjennom Nordisk Ministerråd har landa vorte einige om avtalar som skal lette flyten av studentar mellom dei nordiske landa. Eit felles nordisk utdanningsrom har oppstått, der alle nordiske statsborgarar skal vurderast likt. Nordisk Ministerråd har også iverksett NORDPLUS, som er eit utvekslingsnettverk mellom dei ulike fagmiljøa i Norden.

I september kom det ut ein rapport om nordisk samarbeid, utanrikskomiteen har nyleg lagt fram innstillinga til denne (nr 20 2001-2002). Innstillinga viser at Utanrikskomiteen verdset det nordiske samarbeidet høgt, spesielt har dei understreka det frivillige samarbeidet mellom organisasjonar og institusjonar. Høgare utdanning er og nemnt som eit område som ein blant anna gjennom Nordisk Ministerråd har valt å gje pengar til.

Ein kan så stille seg spørsmålet om Utdanningsdepartementet ser viktigheita med studentmobilitet mellom dei nordiske landa, spesielt med tanke på at utveksling er i fokus som eit satsingsområde. Svaret er dessverre nei.

Departementet har frå før vist at nordisk samarbeid innan studentutveksling ikkje er prioritert. For eksempel har ein innanfor NORDPLUS nettverket får ei reisestøtte og eit ekstra stipend. Samla ligg dette på omlag same som det europeiske programmet ERASMUS ideelt skal gi per månad. Men sidan NORDPLUS har valt å kalle ein del av støtta for reisestøtte, har ein i Statens Lånekasse for utdanning valt å trekke tilsvarande av stipendet som ein gjev til studentane.

Men dette er likevel berre ein bagatell i forhold til budsjettbehandlinga no i haust vedvarande den generelle reisestøtta frå Statens Lånekasse for utdanning. For studentar som ynskjer å studere i Norden vil det vere magre utsikter framover. Arbeiderpartiet la fram eit budsjettforslag der dei foreslo å kutte reisestipendet for studentar over 25 år, og å ha ei maksimal grense for reisestipendet på kroner 7000,-. Samarbeidsregjeringa opprettheldt kuttet, og det er ingen av partia som har vore positive til å behalde ordninga slik den har vore. Konsekvensane av dette er at dersom ein er busett langt nord i landet vil ein neppe ha råd med det foreslåtte reisestipendet å studere for eksempel i Danmark eller på Island. Når den maksimale grensa er 7000,- og ei tur/retur reise frå Tromsø til Island er på ca 6000,- kan ein sjølv rekne på kor mange turar ein kan ha heim per år.

Så mens Utanriksdepartementet lovprisar det nordiske samarbeidet, og vil utforme strategiar for å ytterlegare styrke det, har Utdanningsdepartementet kutta så drastisk i stipendordningane til Norden at vi studentar ikkje har fridomen lenger til å velje. Kanskje det er på tide departementa set seg ned å tek ein alvorleg prat vedvarande utdanningsspørsmål i nordisk perspektiv. Det er mange studentar som ynskjer å studere i Norden, men vil nok i framtida prioritere dette ned på grunn av at det straffar seg økonomisk å reise til nordiske land. At studentutveksling også i Nordisk samanheng er viktig for samhold, kulturforståing og kompetanseutvikling burde vel også det Kongeleg Norske Utdanningsdepartement forstå. Viss ikkje burde kanskje Utanriksdepartementet fortelje dei kvifor.

Utropia for 10 og 25 år siden

10 år siden
Studentsamskipnaden har igjen presentert sitt årlige budsjett. Ingen sjokkerende husleieøkninger dette år. Snarere tvert i mot. Et budsjett preget av nøkternhet og beskjedenhet ser ut til å være neste års trend. Lite å gripe fatt i for de studenttilliitsvalgte ser det også ut til, noe studentrådets behandling av budsjettet bar preg av. Uten nevneverdig debatt, ble studentutvalgs forslag til vedtak tatt til følge

Henta fra artikkelen *Økte husleiepriser*

25 år siden
9. og 10.oktober held Streikestøttekomitéen i Odda og Tyssedal ein landsomfemnande konferanse om streikestøttearbeid. Til stades var folk frå 54 streikestøttekomitéear og 22faglege tillitsmenn frå heile landet. Det var innleiingar og diskuajonar om den konkrete situasjonen på Zinken og om streikestøtte generelt, og det var mange kulturinnslag. Konferansen var ein konkret manifestasjon av den solidariteten som finst mellom arbeidsfolk i heile landet, og mellom dei streikande og alle som stør streiken. To stykker frå SSK på universitetet var til stades, og her legg dei fram ei oppsummering avkonferansen – med særleg vekt på Zinken-streiken.

Henta fra artikkelen *Kampen på Zinken held fram?*

Geishaens tid er forbi

Tekst MORTEN ODDVIK

Yoyoi stusser da jeg sier at det er en styrke å være kvinne, i et forsøk på å forklare ordet «strength». Hun har aldri sett på sin kvinnelighet som en styrke i Japan. Tvert der imot.

I min higen etter å spe på økonomisk under studiene har jeg kastet meg på privatundervisningskarusellen. Jeg underviser engelsk og norsk, henholdsvis til tokyoitene Yoyoi og Hiroko. Moderne japanske unge kvinner, tørste på utdannelse.

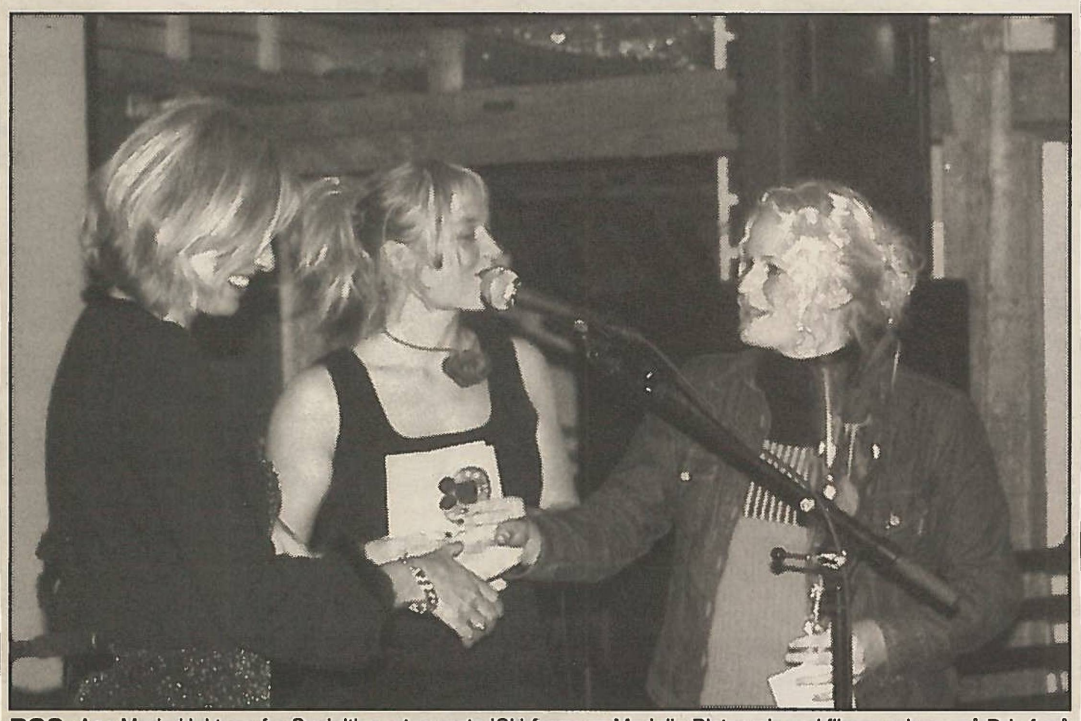
Etter å ha vokst opp i Norge i 1980-årene har jeg fått min dose feminisme. Fikk litervis inn med morsmelka og samfunnet rundt meg. Norge er et godt land å være kvinne i. Her i Japan er det kun to ting som assosieres med Norge. Kulde og likestilling.

Hiroko har ett år bak seg i Oslo som utvekslingsstudent og er nå student ved et kvinneuniversitet i Tokyo og lærer seg norsk for å lese om kvinnekamp og likestilling i Norge. Yoyoi var student ved Waseda, men valgte å bytte universitet etter sextrakassering, og lærer nå engelsk for å kunne studere ved et engelskspråklig universitet.

Japan er gammeldags og moderne på samme tid. Studentgenerasjonens kvinner satser på høyere utdannelse og karriere som aldri før. Japanske kvinner har lenge hatt rykte på seg for å være underdanige. Myten om geishaen lever i Vesten fortsatt. Forandring er i bevegelse.

Yoyoi og Hiroko er ikke naive feminister. De krever kun å forstå samfunnet de lever i, og forhåpentligvis forandre noe. De mener Japan kan lære noe av kalde Norge.

En bedre start?

ROS: Ane Marie Hektoen fra Sosialtjenesten roste ISU-formann Marielle Bistervels ved filmpremieren på Driv for å ha styrket organisasjonen dette semesteret. I midten ses rådgiver Mette Røkke.

Foto PETER A. JAKOBSEN

Med filmen *A Good Start* står Universitetet i Tromsø godt rustet til internasjonaliseringen av høyere utdanning. Men veien er ennå lang.

Kommentar PETER A. JAKOBSEN

Seks måneder og 140.000 kroner senere står UiTø med en unik dokumentasjon av den spesielle måten de utenlandske studentene blir mottatt på i Tromsø. Unik i den forstand at det aldri er laget en slik film i Norge før. Men også unik i den forstand at den utelukkende fokuserer på studenter fra tredje verdens land. Argumentene er mange og gode: Norsk kultur, historie og byråkrati skiller seg dramatisk fra storbyen i Kina eller den lille landsbyen i Etiopia, mens vesterlendingen ligner nordmannen og generelt er mer mobil. At mye av finansieringen er kommet fra bistandsorganisasjonen NORAD kan også ha noe å si. Og rent teknisk fungerer det best med en fokusert og god historie. Det har *A Good Start* – også selv om litt for mye snakking noen ganger treder i stedet for bildenes egen historie.

Medieliderlig?

Men hele 24 timers råfilm til 23 minutter ferdig film og intervjuer med vesterlendinger som senere blir skrotet? Ja, for de to fotografene på filmen, som kommer fra studiet Visual Anthropology, ønsket å få på film alt som skjedde i introduksjonsuken, og det høres ut som en bra måte å trene ferdighetene sine på. Greit er det også å se et privat firma som JAB FILM gå inn i denne form for samarbeid. Det kommer lett til å høres ut som om skuffelsen fra dem som føler seg ignorert i filmen, er basert på ren medieliderlighet og ergrelse over at man nå engang ikke er så eksotisk, som man gikk og trodde.

Mindre nyansert

Men mon ikke det stikker langt dypere enn det? Med fokus utelukkende på den tredje verden er det fare for at historien blir mindre nyansert. Asiatiske og afrikanske studenters kulturelle bakgrunn gjør uten tvil at de ikke altid sier det de faktisk mener, og det ender lett i ren skrytefilm. Dette argument er nå ikke en kritikk av denne filmen, da redigeringsprosessen alltid vil kunne pille ut uønskete synspunkter uavhengig av hvem de kommer fra. Og *A Good Start* skryter ikke, men gir et lunt og ærlig bilde av hva som skjer gjennom introduksjonsuken.

Institusjonalisert

Hva er så problemet? Målet med filmen er å skape utgangspunkt for en debatt om tilrettelegging for internasjonalisering, og denne debatten bør så klart fokusere på land hvor utdanningsnivået er lavere enn her på disse breddegradene.

Men internasjonalisering handler ikke bare om å gjøre noe *for* folk, men gjøre noe *i fellesskap med* dem. Med det fokus som filmen nå engang har, synes det som om de vestlige studentene blir holdt utenfor å ta del i denne internasjonaliseringsprosessen. Den tredje verdens studerende er blitt plassert på en pidestall som verken tjener dem eller oss, fordi de nå har en særstatus vi må forholde oss til. Slik synes det som om hele prosessen er blitt institusjonalisert på en temmelig kjedelig måte.

ISU bør styrkes

Det er all mulig grunn til å ha respekt for den mengden energi som alle involverte parter har lagt i å skape dette originale dokumentasjonsprosjektet, men mye av fotarbeidet for internasjonalisering kan også gjøres i samarbeid med en International Student Union (ISU) som representerer studerende fra *hele verden*. Dette samarbeid eksisterer allerede nå, men kan helt sikkert styrkes.

Og her har ISU og vesterlendingene med deres organisasjonskultur selv et kjempeansvar. Internasjonalisering bør være for og med alle studenter så 'A Good Start' kan føre til et godt liv i Tromsø for alle folkeslag.

Ja til årlig økning

Leder Etter ei fordeling av semesteravgiftsmidlene der det var trangt om plassen og få kroner å hente, kan semesteravgifta bli økt. I Tromsø skjer dette bare når Studentstyret og Studenttinget tar initiativ til det. Samskipnaden må deretter si seg enig, og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet må til slutt godkjenne økninga. Hver gang avgifta skal økes, må den gjennom denne mølla.

- Semesteravgifta går til studentorganisasjoner, men også til andre tjenester som Studentenes sosialtjeneste og barnehagene. Ved å bli student, blir du i en eller annen form bruker av disse organisasjonene og tjenestene, enten du har barn, trener eller går på konsert.
- I Trondheim justeres avgifta hvert år. Ulempen er at man får litt rare beløp som ikke er avrundet. Fordelen er at de som får tilskudd fra semesteravgifta, får ei støtte som ikke latterliggjør de faktiske kostnadene de har.
- Semesteravgifta i Tromsø har ikke blitt økt siden 1996, med virkning fra 1997. Da forlot man ordninga der nye studenter betalte 300 kroner og de andre studentene betalte 400 kroner, altså ei differensiert semesteravgiftsordning. I stedet skulle alle studenter betale 350 kroner. Ei differensiert ordning ønsker vi oss ikke, men det er verdt å merke seg at det har gått noen år siden semesteravgifta sist ble økt. Det er vanskelig å si hvor stor økninga var da, ettersom man gikk fra ei ordning til ei annen. Men særlig mange kroner kan det ikke ha utgjort. Det tydeliggjør at det er på tide med ei økning igjen.
- Samtidig som semesteravgifta ikke har økt siden 1990-tallet, har det meste annet økt. Studentorganisasjonenes driftskostnader, for eksempel. I realiteten får derfor organisasjonene mindre tilskudd fra Studentsamskipnaden for hvert år som går siden forrige økning i semesteravgifta.
- Studentstyret og Studenttinget bør gå inn for at semesteravgifta økes en gang i året og dermed samsvarer med den generelle prisøkninga. Studentene vil neppe ha store problemer med å betale summer som ikke er avrundet, og studentorganisasjonene vil definitivt ikke ha problemer med å få større tildelinger.

Dorsk torsk

Regjeringen vil satse på oppdrett av torsk med Tromsø som base. Og den vil legge ned landsdelens eneste utdanning i oppdrettsteknologi, nemlig havbruksutdanninga ved Høgskolen i Tromsø. Skal torsken få fri oppdragelse?

Dette betaler du

Så mye må du betale tilbake:

Gjeld	Nedbetalingstid	Innbetalt
25.000	3 år 11 mnd	29.177
50.000	8 år 2 mnd	67.940
100.000	10 år 5 mnd	157.021
200.000	20 år 2 mnd	394.620
300.000	20 år 2 mnd	591.682

Forutsetter en rente på 7.5 prosent. Renta fra 1. januar 2002 er 7,8 prosent.

INGEN HINDRING: Studentene Elianne Meland (til venstre) og Lisa Vivold Straume har tatt opp studielån for nesten hele sin utdanning. – Studielånet ville aldri hindret meg i å ta en utdannelse, sier Straume.

Brusautomater til besvær

Universitetet krever at Samskipnaden flytter brusautomatene sine fra fellesarealene. Årsak: Det er reklame på dem.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto PETER A. JAKOBSEN

Ved at brusautomatene som står i ankomsthallen i Hovedgården og i felleshallen i MH-bygget er dekket av reklame, slipper Samskipnaden å betale for dem. At automatene er plassert i fellesareal er imidlertid i strid med Universitetets retningslinjer for interiør og designprogram. Det skriver overarkitekt Geir Lyngsmark fra Plan- og driftsavdelinga ved Universitetet i et brev til Studentsamskipnaden.

– Forflatning av arkitekturen

– Vi må ivareta de interiørmessige og arkitektoniske intensjonene i ei tid da det blir mer og mer utplassering av stands, plakater, avisstativer og så videre, sier Lyngsmark. Han mener ei tilfeldig og uplanlagt plassering av brusautomater og lysreklameanlegg vil bidra til ei forflatning av det estetiske.

– Å opprettholde en god standard på fellesareal er jo også et godt bidrag til studentvelferd. Dette er dessuten ei samlet vurdering. Det skal være æresdoktorgradsutdeling i MH-bygget snart, og da synes jeg ikke reklame er noe godt bidrag.

Kommersiell virksomhet på universitetsområdet er dessuten ikke tillatt, med mindre det er klarert med Universitetsdirektøren.

Lyngsmark krever at brusautomatene fjernes fra fellesarealet og eventuelt plasseres innenfor de arealene som er ment for salg og kantinedrift.

– Skremmer ikke studentene

Styreleder Kari Mette Darell Eliassen i Samskipnaden beklager å ha gått utenom Universitetets retningslinjer.

– Men jeg synes studentene skal ha mulighet til å få mineralvann også etter stengetid. Kantinene i Hovedgården og på Med-Fak låses nemlig av etter stengetid.

Samskipnaden har ikke råd til å gå til innkjøp av brusautomater uten reklame, til en stykkpris på mellom 150.000 og 200.000 kroner. Eliassen foreslår at Universitetet selv kan kjøpe slike automater.

– Men jeg synes det nåværende alternativet er like godt. At det er reklame på automatene skremmer neppe studentene, alle veit hva Coca-Cola er. Jeg kan se at vi kanskje burde ha søkt om ei klarering, men synes ikke dette burde være problematisk, sier Darell Eliassen.

– Retningslinjer om kommersiell virksomhet er greie å ha, men ei slik detaljstyring som dette tror jeg ikke du finner maken til på andre universiteter.

REKLAME-BRUS: Samskipnaden har fått beskjed om å flytte brusautomatene fordi det er reklame på dem. – Slik detaljstyring tror jeg ikke du finner på andre universiteter, sier styreleder i SiTø, Kari Mette Darell Eliassen.

egentlig

Studielånet omtales som Norges beste lån. Men som alle andre lån skal også studielånet betales tilbake.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Studielånet er rentefritt så lenge du er under utdanning eller har rett til rentefritak. Etter endt utdanning får du en betalingspause på sju måneder. Dette er bare en av flere grunner til at studielånet skiller seg fra andre lån.

Fredagspils

Mens andre banker gir deg penger til å bygge hus eller kjøpe bil, brukes studielånet til adskillig mindre innkjøp. Det gjør brød til frokost og fredagspils på byen til syvende og sist til en dyr affære. Har du tatt opp lån i fire år eller mer, ender du opp med å betale omtrent dobbelt så mye tilbake.

Lisa Vivold Straume studerer psykologi og har studert i fem år. Elianne Meland tar sosiologi og har studert i to og et halvt. Begge har tatt opp lån for nesten hele studietida.

Ingen hindring

Verken Straume eller Meland tenker på at kaffen til ti kroner egentlig koster det dobbelte når lånet er nedbetalt.

– Studielånet ville aldri hindret meg i å ta en utdannelse. Det er utenkelig, sier Straume.

Både hun og Meland ser på utgiftene som helt uunngåelige. Straume har i tillegg deltidsjobb for å spe på inntektene.

– Det holder ikke med studielånet alene. Man må jo leve, understreker Straume.

– I går måtte jeg krype til korset og ringe hjem for å be om penger, sier Meland, som ikke jobber ved siden av studiene.

– Usannsynlig høy rente

Renta på studielånet er 7,8 prosent fra 1. januar 2002. I årets valgkamp var studiefinansieringa nevnt i de fleste av partienes valgprogrammer. Senterpartiet foreslo å gjøre studielånet rentefritt.

– Jeg forstår at de er nødt til å ta seg betalt for å ha mulighet til å låne ut penger, sier Straume. Men hun synes lånet kunne vært mindre, at det ikke på noen måte er rettferdig.

– Det er nesten slik at det vil lønne seg å ikke ta en utdannelse, poengterer Meland.

Buss i én måned:
690,- X 2 = 1380,-

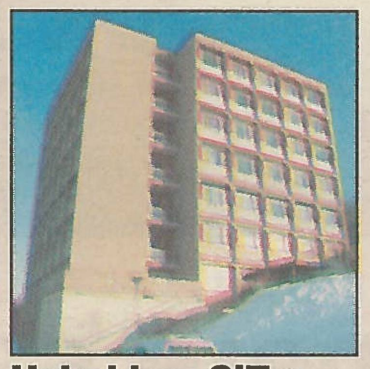
De enkle regnestykkene

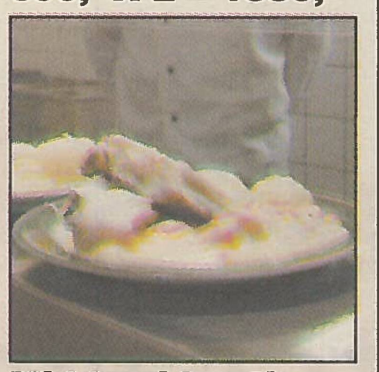
Én øl på Driv:
39,- X 2 = 78,-

Trening på Kraft:
500,- X 2 = 1000,-

Hybel hos SiTø:
2000,- X 2 = 4000,-

Middag i kantina:
40,- X 2 = 80,-

Lånekassen mer fleksibel

Kunder som ikke klarer å betale studielånet fordi de har alvorlige og varige betalingsproblemer, vil ikke lenger bli avvist av Lånekassen.

De nye reglene gir Lånekassen muligheter til å gi kunder med sterkt nedsatt betalingsevne ei tilpasset nedbetaling av lånet. Reglene forutsetter at kunden ikke har evne til å betale studielånet, at betalingsproblemene er varige og at videre innkreving anses nytteløst.

– Dette er ikke virkemidler som vil bli brukt for kunder med kortvarige betalingsproblemer, understreker avdelingsdirektør Magne Mevold i ei pressemelding.

Reglene trådte i kraft 1. november i år og gir Lånekassen de samme virkemidlene som andre banker ved betalingsmislighold. Ved vurderinga skal det legges vekt på om betalingsevnen er sterkt nedsatt, hvor lenge misligholdet har vart, om gjelda har vært forsøkt innkrevet ved rettslig inkasso og om kundens situasjon er varig. I tillegg skal en ettergivelse ikke være støtende for andre tilbakebetalere.

Ras i vekttallsproduksjonen
Studentene ved Universitetet i Oslo (UiO) produserer 7,6 prosent færre vekttall enn i fjor. Det kan bety kutt i statsbudsjettet på flere titalls millioner kroner for UiO, ifølge Universitas. Studentrepresentant Ingvild. N. Borgeraas i Kollegiet mener det er naturlig å spørre seg om resultatet betyr at studiekvaliteten er dårlig. - Dette er ikke akkurat en nasjonal trend, bemerker hun overfor Universitas. Ved Universitetet i Bergen har nemlig vekttallsproduksjonen gått opp 5,9 prosent, mens den er stabil ved NTNU og Universitetet i Tromsø.

Føler seg forbigått av Jusshjelpa
En klage på en ansettelsessak i Jusshjelpa i Nord-Norge havner nå som sak for Klagenemnda for Likestilling, skriver Nordlys. Klageren har tidligere ikke fått medhold hos Likestillingsombudet. Klageren er en mann som søkte på jobb som saksbehandler hos Jusshjelpa både i vår- og høstsemesteret. Han mente seg forbigått av en kvinne da han ikke ble ansatt. Likestillingsombudet mener det ikke er lagt vekt på kjønn, men på personlig egnethet i ansettelsen. Avgjørelsen i Likestilingsnemnda ventes på nyåret.

TO BLIR EN?: Universitetet og Høgskolen går videre mot ei sammenslåing. **Illustrasjon** MARIANN S. KARLSEN OG AUDUN RUNDBERG

Et skritt nærmere sammenslåing

Universitetet og Høgskolen er kommet nærmere sammenslåing. – Dette er det beste tidspunktet å slå seg sammen på, fordi høyere utdanning skal reformeres, mener studentrepresentant Ståle Berglund i universitetsstyret. Mange ansatte er fortsatt skeptiske.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Universitetsstyret har vedtatt å gå videre med arbeidet for full integrering. Det betyr at Høgskolen og Universitetet sannsynligvis slås sammen i en felles organisasjon, enten gjennom sammenslåing av sentrale organisatoriske enheter eller avdelingsvis. Styret har bedt om at man gjør ei ny vurdering av de organisatoriske sidene ved ei sammenslåing.

Nye kulturer

Berglund i universitetsstyret mener det beste tidspunktet for ei sammenslåing er nå, fordi utdanningsreformen vil skape en helt ny kultur på universitetene og høgskolene.

– Det vil gjøre at den nye institusjonen lettere kan fungere, tror Berglund. Han har fått inntrykk av at det innad i Universitetet er ei glidning mot ei mer positiv innstilling til sammenslåinga.

Ville ha saken utsatt

Norsk Tjenestemannslag (NTL), som organiserer mange ansatte ved UiTø, sendte imidlertid et brev til styret før møtet og ba om at saken måtte bli utsatt, på grunn av de ansattes motstand mot sammenslåinga.

– Vi forventet i alle fall at det sittende styret overlot til det nye styret å behandle saken. I stedet presser det nåværende styret fram et vedtak som går i retning av sammenslåing og hvor synspunktene til enhetene er blitt overkjørt, uttaler hovedtillitsvalgt Torill Nustad i NTL ved UiTø til Tromsøflaket.

– Ikke høy temperatur på HiTø

Saken om sammenslåing var også oppe i høgskolestyret nylig, og Høgskoledirektøren fikk fullmakt til å forhandle med UiTø om sammenslåing.

– Mange ved Høgskolen oppfatter det som at det går den veien, og det er ingen høye temperaturer knyttet til dette, sier prorektor Tove Leming ved Høgskolen.

Kunstakademi

Berglund i universitetsstyret ser positivt på å få lærerutdanning og kunstfag inn i organisasjonen.

– Jeg tror også vi står sterkere med tanke på et kunstakademi i Nord-Norge hvis det blir sammenslåing, sier han.

Berglund mener ei sammensmeltning av de to institusjonene på sikt vil gi veldig gode ringvirkninger.

– En del høgskoler blir bare sterkere og sterkere, og noen av dem er større enn Universitetet. Vi vil nok tjene på å bli større. Det vil også være positivt for næringslivet i Nord-Norge å ha bare én institusjon i Tromsø å forholde seg til.

Unge tromsø-beboere reiser mer

Kilroy Travels i Tromsø melder om ei overraskende økning i omsetninga på 24 prosent i oktober, tross den urolige verdenssituasjonen. Kilroy Travels spesialiserer seg på reiser for ungdom og studenter. Ifølge ei pressemelding er trenden landsomfattende, og Kilroy-kjeden kan totalt vise til 12 prosent økning. Også reisene til USA er i ferd med å ta seg opp.

– Våre kunder reiser over hele verden, de eneste områdene hvor vi merker en nedgang er i deler av Midt-Østen og Asia, sier markedssjef Heidi Jondalen i Kilroy Travels.

Også AFS Norge, som formidler opphold og studier for utvekslingselever, har merket lite til avbestillinger, ifølge informasjonsansvarlig Floor de Jongh.

Nekter å bøye seg

Høgskolen vil ikke akseptere et kutt i studieplasser. Nå går styret til sivil ulydighet.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Høgskolestyret vil ikke akseptere kuttet i ingeniørutdanninga. Derfor går det enstemmig imot regjeringen og departementet.

– Dette er et slags sivil ulydighetsvedtak. Konsekvensene ved et kutt i havbruksutdanninga er altfor dramatiske for landsdelen, sier rektor Ulf Christensen.

Styret mener kuttet på totalt 6,3 millioner kroner over tre år vil bringe med seg ei rasering av dagens ingeniørutdanning i havbruk på HiTø.

– Det er et altfor stort behov for kandidater fra havbruksutdanninga til at studiet kan legges ned, sier Christensen.

Fredag 23. november kom det i stand en Nito (Norsk Ingeniørorganisasjon)-konferanse i all hast i forsøk på å hindre at kuttene blir gjennomført.

Fiskeriministerens politiske rådgiver, Jorhill Andreassen, vil ifølge avisa Tromsø ikke love noe som helst.

– Vi ønsker at det skal være fagfolk tilgjengelig når satsinga på oppdrett kommer, men vi kan ikke omprioritere dette, sier hun til Tromsø. Andreassen opprettholder kravet om at det er Høgskolen som må gjøre prioriteringene.

En av tre hopper av hovedfag
Hver tredje student som begynner på hovedfag ved Universitetet i Oslo, gir opp før de er ferdige. - Fullstendig uakseptabelt. Utviklinga er symptomatisk og fryktelig alvorlig for Universitetet. Det er ei uheldig sløsing med ressurser, sier prodekan ved Historisk-filosofisk fakultet, Christopher Prescott til Universitas. Prescott er leder for fagkomiteen som har kommet fram til disse tallene. Historisk-filosofisk og Utdanningsvitenskapelig fakultet har flest studenter som velger å slutte før de er ferdige med hovedfag.

NSU støtter tannlege i Tromsø
NSU har på sitt landstyremøte gått inn for at de ønsker et tannlegestudium i Tromsø. Det har blitt argumentert med at det av samfunnsmessige årsaker og fordi mangelen på tannleger er så stor, bør åpnes odontologistudium i Tromsø. - Vi er kommet et lite steg videre i saken om å få et odontologistudium i Tromsø, og det føles veldig godt å ha organisasjonen bak seg i dette spørsmålet, uttaler Hilde Karen Ofte, studentstyreleder i Tromsø. - Vi har jobbet lenge for å få dette studiet til Tromsø, og endelig har NSU skjønt hvor viktig det er.

Tromsø satser på Student.no

Studentsamskipnaden i Tromsø har gjort helomvending og satser likevel på Student.no. – Vi har fått tro på prosjektet igjen, sier styreleder i SiTø Kari Mette Darell Eliassen.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Tidligere i høst sa SiTø nei til å bidra med ytterligere millioner til Student.no, det sterkt forsinkede nettstedet til landets studentsamskipnader.

HAR SNUDD: Studentsamskipnaden og styreleder Kari Mette Darell Eliassen vil likevel bidra med mer penger til Student.no.i

Arkivfoto JON TERJE EITERÅ

Omveltninger i styret

– Da var ikke styret fornøyd med prosjektet som var blitt utarbeidet. På generalforsamlinga seinere i høst ble imidlertid styret utvidet med to personer, og man fikk en ny styreleder som har jobbet lenge i databransjen, forklarer Darell Eliassen. Det gjorde at SiTø bestemte seg for å opprettholde sin opprinnelige eierandel.

– Vi har alltid hatt tro på ideen, understreker Darell Eliassen.

Leverandøren Cell Networks har fått skylda for at Student.no er blitt flere måneder forsinket.

– Cell Networks har ryddet ordentlig opp, og vi er fullstendig fornøyd med leverandøren nå, sier Darell Eliassen.

Nytt utseende

Ifølge ei pressemelding fra Student.no har 11 av de 25 studentsamskipnadene som eier Student.no, tegnet nye aksjer for drøyt 7,6 millioner kroner. I tillegg har studentsamskipnadene i Oslo og Trondheim, samt Cell Networks, gitt på til sammen seks millioner kroner.

– Student.no er sikret nødvendig finansiering for å drive videre. Nå kan vi endelig konsentrere oss om å ferdigstille nettstedet og jobbe med samarbeidspartnere, uttaler daglig leder av Student.no, Rune Kibsgaard Sjøhelle i pressemeldinga.

Student.no er også i gang med å endre utseendet på nettstedets forside, og i løpet av våren skal Student.no fremstå i ny visuell drakt.

Mer problemer for Student.no
14 av landets 25 studentsamskipnader vil ikke gi mer økonomisk støtte til Student.no. Dette kan skape problemer for den videre driften av nettstedet, skriver Universitas. - I etterpåklokskapens lys skulle vi nok ha senket ambisjonsnivået litt, men det er viktig å understreke at det koster å bygge et IT-system som vårt, sier daglig leder Rune Sjøhelle til Universitas. Nå leter Student.no etter nye samarbeidspartnere.

Få studenter

Rundt 250 tromsøstudenter- og elever trosset snøværet og demonstrerte torsdag 19. november mot det de mente var et løftebrudd fra regjeringen. Nå kan studentene få mer stipend likevel.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto ERICA RESTOFTEN OG PETER A. JAKOBSEN

Norsk Studentunion (NSU), Studentenes Landsforbund (StL) og Elevorganisasjonen (EO) samarbeidet om aksjonen. Mens de fleste demonstrantene var elever fra videregående skoler, gikk en liten tropp på knapt 50 personer fra Universitetet, og nesten 100 demonstranter kom fra Høgskolen. Aksjonistene samlet seg på Stortorget i sentrum.

– Hørt i 20 år

– I valgkampen ble studentene lovet et kjempeløft, men så kutter regjeringen i utdanning med 385 millioner kroner. Vi vil ikke ha mer lån, men mer stipend, raste Hilde Karen Ofte, leder av Studentstyret og NSU-Tromsø. Hum regnet seg fram til at studentene får 40.000 kroner i gjeld etter endt utdanning, som tredobles ved tilbakebetaling.

– Regjeringen sier de skal øke stipendandelen på sikt, men det har vi hørt i 20 år.

– Kjemper fram rettigheter

Universitetsstudent Hans Augun Parmann poengterte at det ikke er noe i veien for å demonstrere til egen nytte, så lenge kravene er rettferdige.

– Mange velger å ikke ta høyere utdanning på grunn av gjelda de får. Lik rett til utdanning er bare piss så lenge regjeringen ikke har vilje til å la ordene de bruker forplikte. De aller fleste rettighetene folk har er kjempet fram, og det er det vi gjør nå, sa Parmann i sin appell, til stor applaus fra de fremmøtte.

Universitetsstudent Vegar Marvik var en av dem som deltok i demonstrasjonen.

– Dette handler om studentenes framtid. Det var veldig bra oppmøte, men ikke fra Universitetet, konstaterer Marvik.

Vil øke stipendandelen

Ei uke etter demonstrasjonen kan Marvik og de andre demonstrantene ha blitt hørt. Ap, SV og FrP går nemlig sammen om å øke stipendandelen, og partienes medlemmer at utdanningskomiteen vil jobbe for dette, ifølge NRK.

– Vi kommer til å sette inn masse krefter på dette, sier Rolf Reikvam (SV) til NRK.

– Fikk fravær

Elevene fra de videregående skolene demonstrerte mot at støtten til skolebøker kuttes.

– NEI TIL ØKT GJELDSBYRDE: Rundt 250 studenter og elever gikk i tog mot statsbudsjettet i Tromsø. I Bergen møtte 2.000 demonstranter opp, ifølge NTB.

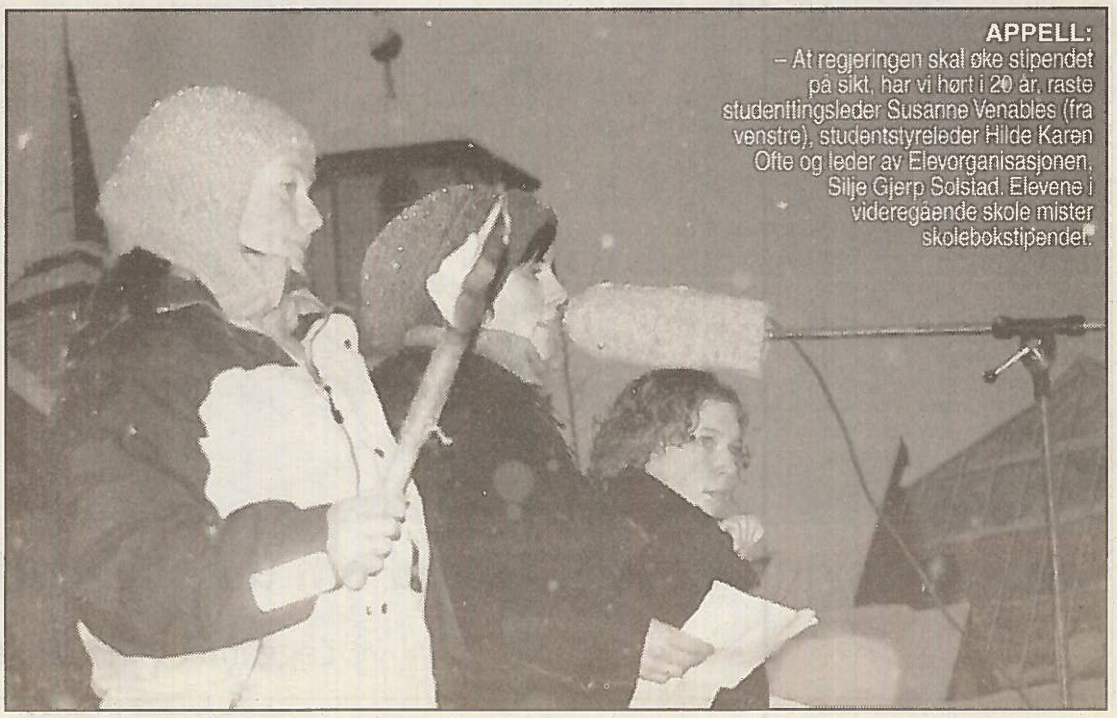
– Det står i loven at vi har rett til gratis utdanning. Dette er ikke gratis utdanning, erklærte Silje Gjerp Solstad fra Elevorganisasjonen. Hun var svært fornøyd med oppmøtet fra sine medelever i videregående skoler.

– Og det til tross for at rektorene var pålagt å føre fravær for dem som var med i demonstrasjonen.

Lærerforbundet var til stede i alle fylkene der aksjonene ble avholdt.

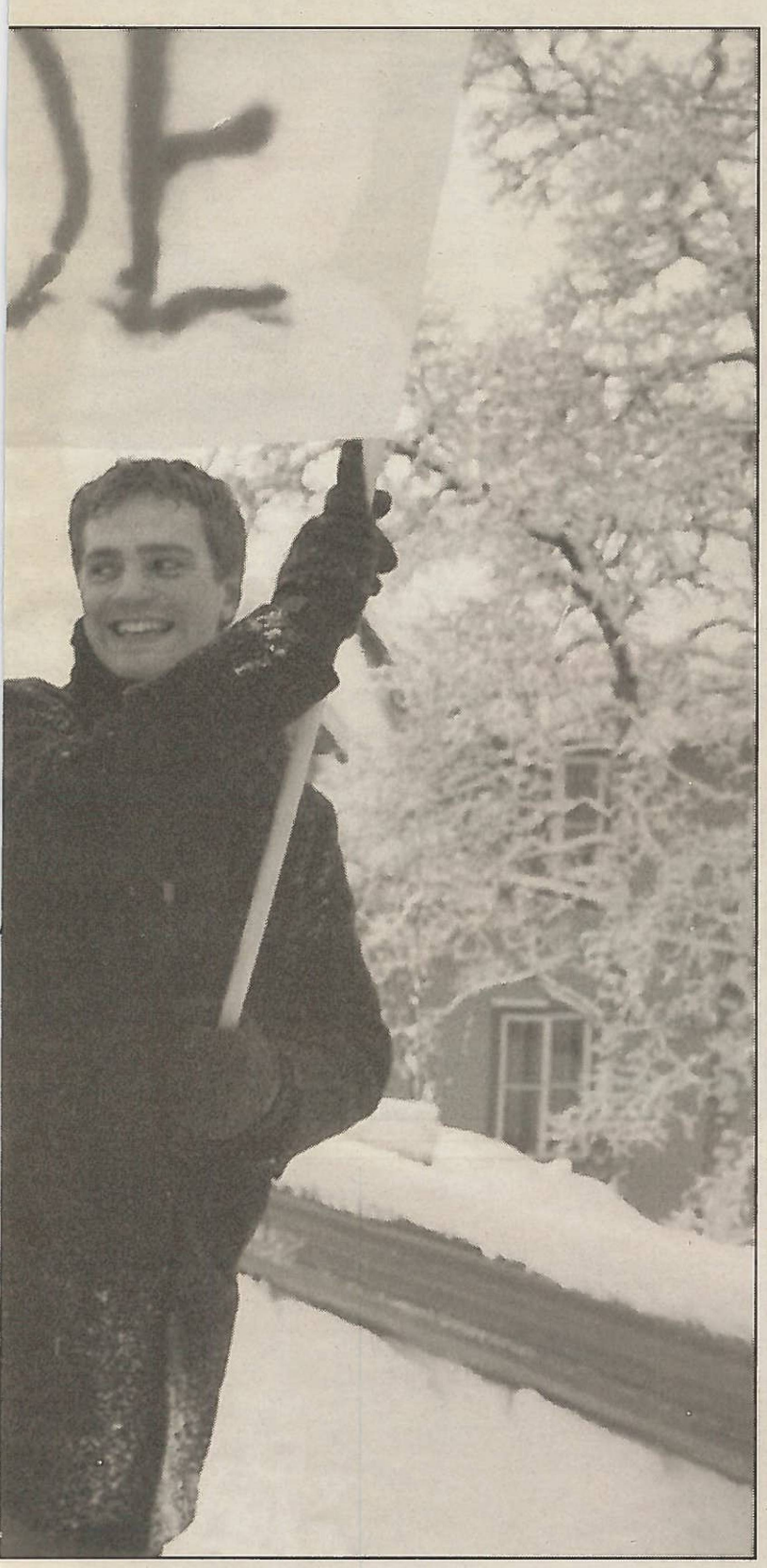
– Det er viktig å bygge allianser, understreket Leif Vollan, leder i Lærerforbundet Troms.

Aksjonen bestod også av en underskriftskampanje, og 3.400 underskrifter ble samlet inn på landsbasis.

APPELL: – At regjeringen skal øke stipendet på sikt, har vi hørt i 20 år, raste studentlingsleder Susanne Venables (fra venstre), studentstyreleder Hilde Karen Ofte og leder av Elevorganisasjonen, Silje Gjerp Solstad. Elevene i videregående skole mister skolebokstipendet.

i tog

HOLDT SEG INNE: Jusstudentene Martin Hennig (fra venstre), Jonny Thu og Frode Stock hadde det varmt og tørt på UB mens demonstrantene var ute i snøføyka og aksjonerte. – Du velger selv om du skal ta opp lån, bemerker de.

Innesitterne

– For nært eksamen, var juss-studentene Martin Hennig, Jonny Thu og Frode Stocks unnskyldning for å holde føttene tørre og neglespretten unna. De var heller ikke helt enige i resonnementene til aksjonistene.

– Du velger jo selv om du skal ta opp lån, og du får faktisk litt mer i stipend nå, så vi får det bedre. Men jeg er enig i at det er et løftebrudd, sier Hennig. Thu mener studentene klarer seg fint med den pengestøtta de får.

Også psykologi-studentene Grethe Larmo og Anne Skar valgte å holde seg innendørs på demonstrasjonsdagen.

– Vi har eksamen på onsdag. Men vi synes studentene må få litt mer penger. Og vi vil ha stipend, ikke lån, sier Skar og titter ut på den lille, aksjonsklare gjengen som står utenfor Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

– Hadde ikke toget vært så lite, kunne nok saken ha fått et kick framover. Men det er et litt uheldig tidspunkt, for mange har eksamen, mener Skar.

Uforstående Clemet

Utdanningsminister Kristin Clemet forstår ikke studentenes aksjon.

Utdanningsministeren avviser kritikken og peker på at studentene faktisk vil få mer penger med den nye regjeringens modell.

– Arbeiderpartiets syn innebærer at all støtte skal være avhengig av avlagte vekttall, og det kan få ganske usosiale utslag. Vi har en annen modell, nemlig at 30 prosent skal ligge i bunnen som stipend. Det er bare for økningen opp til 40 prosent at vi skal ha en ordning der lån omgjøres til stipend når studentene har avlagt sine vekttall, sier Clemet til Aftenposten.

På aksjonsdagen hadde Clemet et leserinnlegg i VG. Der stiller hun seg undrende til hva studentene egentlig demonstrerer mot.

Mer stipend likevel?
Studentene kan likevel få mer stipend. Arbeiderpartiet, SV og FrP går sammen for å øke stipendandelen, og partienes medlemmer av utdanningskomiteen vil jobbe for å få økt stipendandelen, Det sier leder av utdanningskomiteen, Rolf Reikvam, fra SV til NRK.

Etikk på tvers av fag

KRYSSENDE FAG: Ketil Bonaunet (til venstre) fra Institutt for filosofi og Roald Kristiansen fra Institutt for religionsvitenskap ser fram til å få et interfakultært studium i etikk.

– Så vidt jeg vet er det første gang dette semesteremnet blir satt opp Norge, forteller Ketil Bonaunet som er førsteamanuensis ved SV-fak. Et studium i etikk er på trappene.

Tekst MARKUS BRUUN
Foto PETER A. JAKOBSEN

Et helt nytt semesteremne er i ferd med å se sitt lys i Tromsø. Semesteremnet er et eget studium rundt etikk. Det har tidligere vært mulig å studere etikk, men da gjennom et studium innenfor et annet emne, der etikken har blitt knyttet inn i faget.

Interfakultært

– Tre forskjellige institutt har samarbeidet om å lage pensum for semesteremnet, forklarer Bonaunet.

– De tre instituttene er religion, filosofi og samfunnsmedisin, og det er helt naturlig at disse samarbeider siden etikk er meget relevant i alle de forskjellige studiene, forklarer Bonaunet som selv er fra Institutt for filosofi.

Tre moduler

– Studiet vil bestå av tre selvstendige moduler som til sammen er på ti vekttall, man kan også velge å ta en og en modul hvis noen vil det, sier Bonaunet.

– Første og andre modul vil være på tre vekttall mens den tredje vil være på fire, men det går ikke an å ta den tredje modulen hvis en ikke har de to første eller tar den tredje modulen sammen med en første eller den andre, poengterer Bonaunet.

Etikk og krig

– Første modul vil bestå av en del etisk teori der det vil bli gitt en systematisk innføring i vår tids etikk, mens den andre mest vil dreie seg om biomedisinsk etikk som for eksempel etiske problemstillinger innen medisinsk og biomedisinsk forskning. Disse to modulene skaper et grunnlag for å kunne ta den tredje og siste modulen som på sin side vil dreie seg om områdeetikk, forklarer Bonaunet.

– Områdeetikk-modulen vil handle om ting som er relatert til nåtiden, som for eksempel etikk og krig, dyreetikk og etikk og religion, forteller Bonaunet.

Ingen krav

– Studiet vil ikke ha noen spesifikke formelle krav, men det forutsettes at søkerne har en viss kunnskap om filosofi, bemerker Bonaunet.

– En må for eksempel vite hva Aristotiles mente og så videre, så studiet passer kanskje best for dem som i hvert fall har tatt førstesemesterstudiet, legger Bonaunet til.

Kan bli økt seme

Studentforeningene får tilskudd over semesteravgifta. – Ved årets fordeling var det rett og slett ikke nok penger, beklager nestleder Andreas Robertsen i Studentstyret. Nå går det mot ei økning av semesteravgifta.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto MARCOS PORCIRES

Studentstyret ved Universitetet og Studenttinget ved Høgskolen fordeler hver sin pengepott på studentforeningene. Pengene kommer fra semesteravgifta studentene betaler ved semesterstart. Nå skal ei økning av semesteravgifta på 50 kroner tas opp både i Studentstyret og i Studenttinget.

– Fortvilet

Studentstyret har nettopp fordelt sin andel av semesteravgifta.

– Jeg var ganske fortvilet da vi skulle fordele pengene. Både TSI, Utropia og Samfunnet skrek etter penger. Jeg ønsker at semesteravgifta skal økes for å bedre studentenes tilbud, sier nestleder Andreas Robertsen.

Ikke økt siden 1996

Ei økning kan tidligst tre i kraft høsten 2003. I så fall blir det første gang semesteravgifta røres siden 1996.

Om semesteravgifta økes med en femtilapp, til 400 kroner, vil den fortsatt være lavere enn semesteravgifta i Oslo som er på 420 kroner. Bergensstudentene betaler 335 kroner, mens trondheimsstudentene betaler 332 eller 352 kroner, avhengig av om de ønsker å støtte SAIH. Velferdstinget i Trondheim bestemmer hvert år hvor mye semesteravgifta skal være på, slik at den som regel økes litt fra året før.

Overskuddsfond

Styreleder Kari Mette Darell Eliassen i Studentsamskipnaden i Tromsø bemerker at semesteravgifta i Tromsø kunne ha fulgt den generelle prisstigninga og blitt endret hvert år.

– Grunnen til at den ikke gjør det, er at vi ville ha fått økninger på for eksempel 42 kroner og 50 øre. Vi vil heller ha hele tall, sier Darell Eliassen som støtter ei økning av semesteravgifta.

– Man kan godt øke den med en femtilapp og sette et eventuelt overskudd i fond. Nå er det lite penger til fordeling, bemerker hun.

7.000 kroner mindre

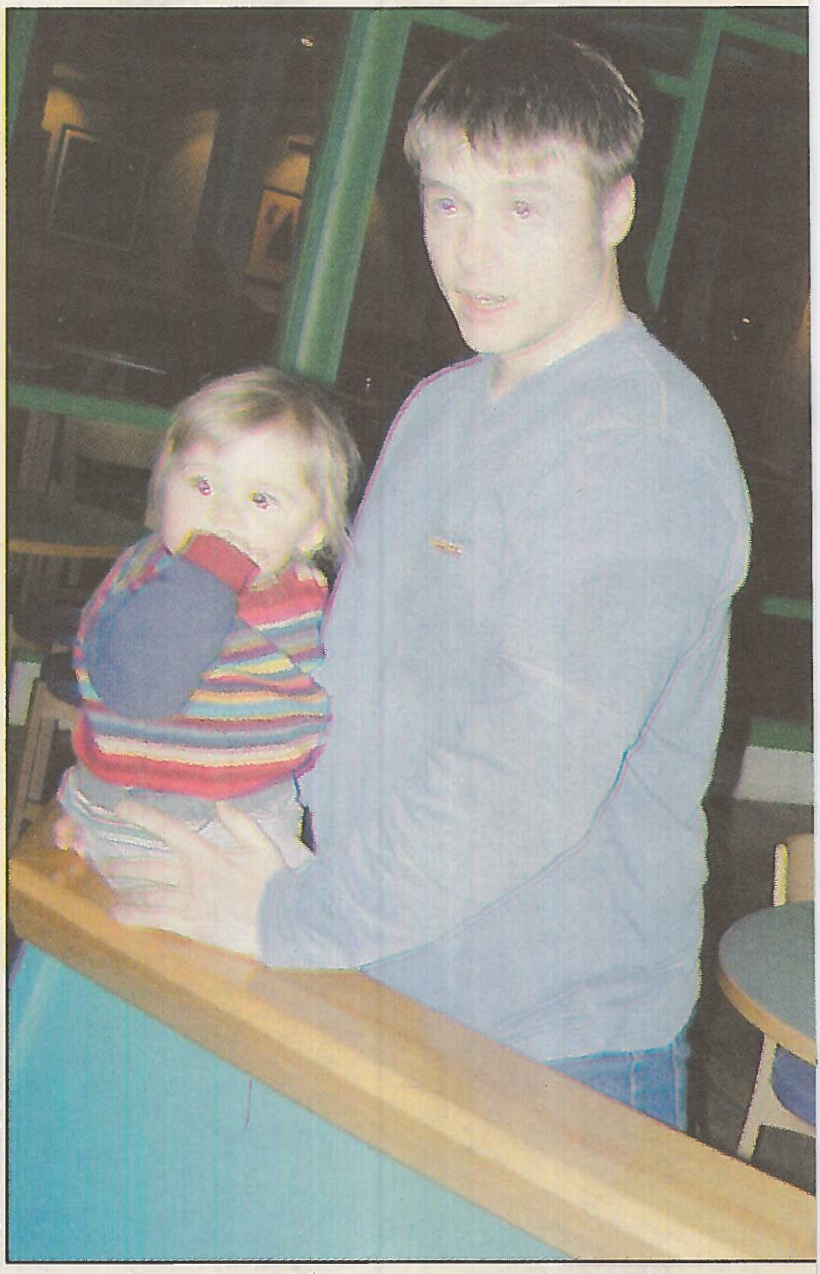
Grunnen til at det ble ekstra vanskelig å fordele semesteravgiftsmidlene til studentorganisasjonene i år, var at Studentstyret fikk 7.000 kroner mindre å fordele sammenliknet med i fjor. En del av semesteravgifta gikk nemlig med til ei ekstra stilling hos Studentenes sosialtjeneste, samt at de faste overføringene til Helsefondet og barnehagene har økt. Studentstyret fikk ikke vite om disse forandringene før de var gjort.

– Når de gjør endringer i sine budsjetter der de tar store deler av semesteravgifta, må vi snakke om det, mener Robertsen i Studentstyret.

Darell Eliassen i SiTø er enig i at Studentstyret burde ha fått beskjed på et tidligere tidspunkt.

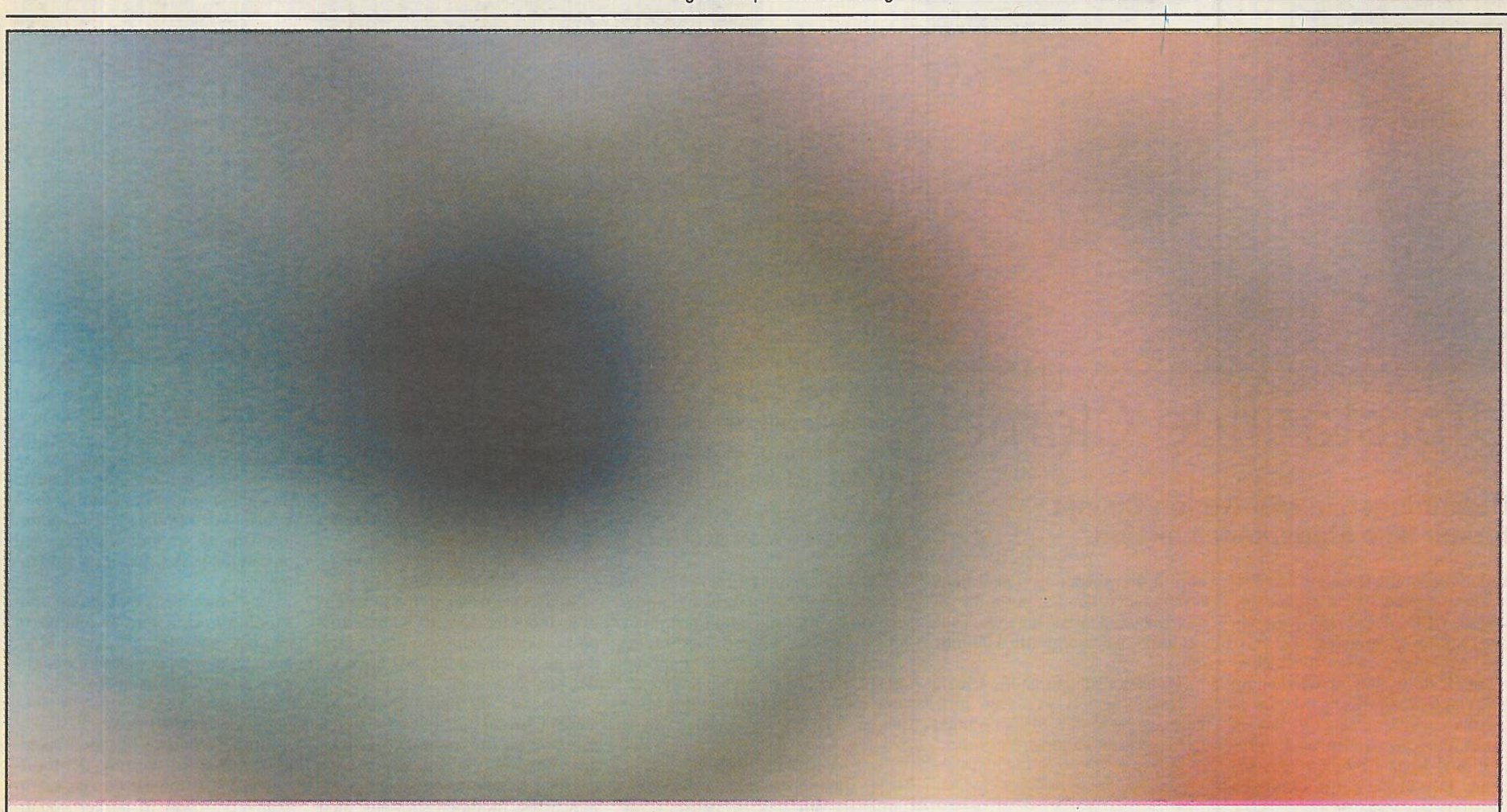
– Men det har ikke vært tradisjon for å si ifra om slike endringer.

– PLUSS PÅ SEMESTERAVGIFTA: – Semesteravgifta bør økes, mener nestleder Andreas Robertsen i Studentstyret. Ei økning i avgifta vil gi mer penger å fordele på blant annet studentorganisasjoner og Samskipnadens barnehager.

– Ruin å studere i Norden

De samme reglene gjelder for reisestipend, enten du studerer i Norge eller Norden. I regjeringens budsjettforslag er reisestipendet fjernet for alle over 25 år, mens maksgrensen for de under 25 år er satt til 7.000 kroner. Ungdom fra distrikts-Norge som studerer i Norden, ligger an til å bli de største taperne i kampen om reisestøtten, mener ANSA (Foreningen for norske studenter i utlandet). - For mange av disse studentene vil det nærmest bety økonomisk ruin å reise hjem, sier president André Nerheim i ANSA.

steravgift

Slik ble tildelinga

TSI	400.000
Utropia	400.000
Samfunnet	360.000
Uka	45.000
Jusshjelpa	20.000
Svalbardstudentene	0
Studentrevyen	35.000
Studentstyret	170.000
ISU	25.000
Studentforeninger	35.000
Semesteravgiftsfondet	135.000
Internasjonalt seminar	35.000

Studentstyret så ikke søknadene

Studentstyret leste ikke søknadene til studentorganisasjonene før de fordelte pengene. Det var det bare Semesteravgiftsutvalget som gjorde. – Ikke bra, mener daglig leder Carl Eirik Moksness i Jusshjelpa.

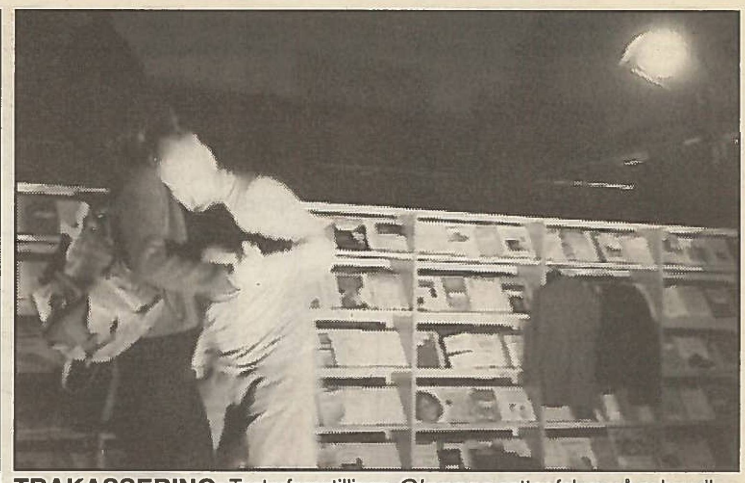
Moksness synes søknadene burde ha vært lagt fram for Studentstyret, ikke bare for utvalget som leverte ei innstilling til Studentstyret.

– Når en av søkerne mener Studentstyret bør ta penger fra en annen søker, som da Uka i dette tilfellet foreslo å ta penger fra Jusshjelpa, bør man ha mulighet til å se på søknadene. Når man skal sette ting opp mot hverandre, burde man få se de andres søknader, synes Moksness og skulle ønske søknadene hadde ligget framme på møtet.

Studentstyrets nestleder, Andreas Robertsen, satt i Semesteravgiftsutvalget. Han peker på at vanlig praksis de siste årene har vært at bare utvalget har lest søknadene.

– Men dette kan vi endre på hvis folk ønsker det. Jeg kan se at det finnes et godt argument for å legge fram søknadene for alle i Studentstyret, sier Robertsen. Han understreker at studentstyremedlemmene har kunnet komme innom studentstyrekontoret og se papirene.

– Jeg vil fortelle neste års arbeidsutvalg i Studentstyret at det er blitt stilt spørsmålstegn ved måten dette er gjort på, sier Robertsen.

TRAKASSERING: Teaterforestillinga *Oleanna* setter fokus på seksuell trakassering. **Foto** STUDVEST

Teater mot seksuell trakassering

En kvinnelig student anklager sin mannlige professor for seksuell trakassering. Det er settinga i ei teaterforestilling som skal sette fokus på uønsket seksuell oppmerksomhet blant tromsøstudenter.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Teaterstykket *Oleanna* settes opp på Driv 11., 12. og 13. desember, etter initiativ fra Studentstyret. Bergensgruppa Turboteateret fikk gode kritikker for stykket i Bergen i vår.

Hvordan bli kvitt det

Studentstyreleder Hilde Karen Ofte mener det er viktig å rette fokus mot seksuell trakassering.

– En undersøkelse på Historisk-filosofisk fakultet i Oslo viste at ti prosent av hovedfagsstudentene hadde opplevd seksuell trakassering i tilknytning til studiene, påpeker Ofte. Ingen tilsvarende undersøkelse har vært utført i Tromsø.

– Studentstyret har tidligere forberedt en undersøkelse, men den ble ikke ansett som god nok til å sende ut. Det viktigste spørsmålet er imidlertid ikke hvor mange som har opplevd seksuell trakassering, men hvordan man kan bli kvitt det. Vi må anta at problemet er der, sier Ofte.

Teatersport

Etter premieren på teaterstykket 11. desember blir det paneldebatt med ansatte, studenter og folk utenfra Universitetet. Dagen etter blir det forumteater, der publikum griper inn i forestillinga og forandrer handlinga.

– Det er en form for teatersport, og alle teaterfolk jeg har snakket med har blitt henrykt når de har fått høre om det, sier en entusiastisk Ofte.

Likestillingskomiteen i Studentstyret har i tillegg laget to brosjyrer om uønsket seksuell oppmerksomhet og spiseforstyrrelser.

Internett bare for universitets-studenter?

Samskipnaden jobber med å få Internett-oppkobling ved alle sine studentboliger. Høgskolestudentene kan imidlertid bli utelatt.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto MARCOS PORCIRES

Internett-oppkoblinga skjer i samarbeid med IT-avdelinga ved Universitetet, der Student-IT tilbyr IT-tjenester til studentene. Høgskolestudentene har ikke noe tilsvarende.

Gjennom Student-IT

– Påloggingа skal skje gjennom Universitetet, og Høgskolen har ikke planer om å lage noe påloggingsopplegg hos seg. Spørsmålet er hvordan høgskolestudentene skal få tilgang. Dette er helt nytt lende hos oss, og vi må diskutere hvordan vi skal løse det, sier IKT-sjef Geir Jarle Voldmo i Studentsamskipnaden.

– Vi legger opp til å verifisere våre brukere gjennom Student-IT, bekrefter Per Markussen, senioringeniør ved Universitetets IT-avdeling.

Økt leie uten nettilgang?

Konsekvensen kan bli at når utleieprisene økes på grunn av Internett-tilkoblinga, må også høgskolestudentene betale mer, uten å få nettilgang. Voldmo mener Samskipnaden har et alvorlig problem om ikke alle studentene får samme tilbud.

– Det vil bli veldig vanskelig for Samskipnaden å gå videre med bredbåndsutbygginga hvis det medfører ulikhet i tilbudet til våre beboere. Men jeg vil ikke spekulere i dette før vi har hatt møtene. Universitetet og Høgskolen planlegger dessuten ei sammenslåing i framtida, men jeg håper vi ikke må vente helt til da, bemerker Voldmo.

– Ikke eneste måten

Voldmo forteller at da han startet i jobben, var utredninga gjort, og det var bestemt at Internett-oppkoblinga skulle knyttes til Student-IT. Mer ønsker han ikke å si om den saken.

– Universitetet har dessuten lagt føringer i strategiplanen sin om nettilknytning av studentboligene, sier Voldmo, men legger til at å bruke Student-IT ikke er den eneste måten å gi Internett-tilknytning på.

IKKE FOR HØGSKOLE-STUDENTER?: – Påloggingа til Internett på studentboligene skal skje gjennom Universitetet, sier IKT-sjef Geir Jarle Voldmo i Samskipnaden.

– Nå må vi kjøre diskusjon. Spørsmålet er hva Høgskolen vil gjøre. Utgangspunktet er at vi skal finne ei løsning på dette slik at alle studentene som bor hos oss får tilbud om nettilknytning, sier Voldmo.

Høgskolestudentene har to webbaserte tjenester, og hvis høgskolestudentene får nettilgang, er det ifølge Voldmo tilstrekkelig til å benytte disse tjenestene.

– Får tilgang

IT-sjef Kai Mathisen ved Høgskolen lover høgskolestudentene Internett-tilgang.

– De fysiske linjene, altså kablene, vil være tilgjengelige for alle, sier Mathisen og viser til at studentene kan koble seg på Høgskolens tjenester også via Driv.

– Hvis det er andre tjenester det her er snakk om, veit jeg ikke om det. I utgangspunktet er vi innstilt på å tilby de samme tjenestene som Universitetet. Jeg tror ikke tilbudene fra Universitetet og Høgskolen er så ulike, de er bare ulikt organisert.

Studentboligene på Storelva er pilotprosjektet i Internett-satsinga. Ørndalen blir neste, og der skal Internett-oppkoblinga være klar i løpet av vinteren, ifølge Voldmo.

Fortsatt bare møkk
Ett år etter at det ble slått alarm, er fortsatt smittefaren stor, murpussen faller av og ansatte sykemeldes ved Norges veterinærhøgskole (NVH) i Oslo, skriver Universitas. Ved klinikkbygningen for produksjonsdyr som sau, kyr og griser finnes det fortsatt ikke smitteisolat, og studentene får ikke dusjet etter kontakt med dyr. - Vi kan være med på å spre smitte utad, ettersom vi mottar dyr fra hele Østlandet. I verste fall kan dyresykdommer også spres til mennesker, sier seksjonsleder for produksjonsdyrsykdommer Torleiv Løkken ved NVH til Universitas. Forskningsrådet mener NVH bør flyttes og slås sammen med Landbrukshøgskolen på Ås.

Stjeler fra medstudenter
Psykologistudenter i Trondheim fortviler etter at prøveeksamenene deres er blitt stjålet av medstudenter, skriver Under Dusken. I ei uke jobber studentene med en prøveeksamen som skal gi en pekepinn på hvordan de ligger an før eksamen. Stipendiat Helge Slotten ved Psykologisk Institutt er ansvarlig for å rette grunnfagsstudentenes prøveeksamener, og det er ikke første gang han opplever dette. Likevel sier han til Under Dusken: - Her må vi

– English summary

Internet only for students at the university?
Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) wants to give students who live in SiTø appartments access to Internet at home. But students at Høgskolen i Tromsø (HiTø) may be left out, because the verification will go through the University's system. The rent will increase because of the Internet access, and the result can be that HiTø students have to pay more, but do not get what they are paying for. – If so happens, SiTø has a serious problem, Geir Jarle Voldmo, the IKT-chief in SiTø, says.

– Increase the semester taxes
The student organisations receives grants from the semester taxes. – In the distribution this automn there simply was not enough money, claims Andreas Robertsen, vice-leader in the student board. He hopes that the semester taxes will increase. The student board at UiTø as well as at HiTø will discuss the matter, and an increase of 50 kroner has been proposed.

Tromsø goes for Student.no
SiTø has turned about when it comes to Student.no. Earlier this semester they were very dissatisfied by the Internet page, while they now want to contribute with more money. – We now believe in the project again, says the chief of the SiTø board, Kari Mette Darell Eliassen. Student.no has changed it's board, and there has been a clearing, according to Eliassen.

New leader of the student board
The student board has elected their leader for 2002. His name is Tor Arne Morskogen, and he has until now been a member of the conservative political party Høyre. At the meating 22 year old Morskogen described himself as "a good debater" and "well-informed". The student board elected Terje Håkstad from the socialist student party to be responsible for international matters.

Ny leder med

Neste års studentstyreleder melder seg ut av Høyre i disse dager. Tor Arne Morskogen er navnet.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Den 22-årige sosiologistudenten fra Sandnessjøen beskrev seg selv som "en dyktig debattant" og "kunnskapsrik" da han presenterte seg under det konstituerende studentstyremøtet tirsdag 27. november. Etter to år i Studentstyret og etter å ha stilt til valg som studentstyreleder i fjor og tapt, vant han kampen om å bli leder for det høyeste valgte studentorganet ved Universitetet.

– Ingen partirobot
Morskogen er leder av studentpartiet Moderat liste.

– Jeg er på mange måter et politisk vesen. Jeg har vært medlem av Høyre stort sett siden jeg hadde lov til å melde meg inn. Men jeg er likevel ingen partirobot, sa Morskogen som nå melder seg ut av Høyre. Som studentstyreleder skal han nemlig representere Studentstyrets syn.

– Arrogant
– Jeg har fått høre at jeg tidvis kan opptre som litt arrogant, men håper dere kan hjelpe meg etter hvert med å gni den arrogansen av meg. Det er ikke bevisst, sa Morskogen som måtte gjennom lange runder med spørsmål. Han fikk hard skyts rettet mot seg, særlig fra Elin Isaksen fra Sosialistisk studentlag (SSL). Hun hevdet mange oppfatter ham som lite tolerant, noe Morskogen avviste. I etterkant ønsket han ikke å kommentere disse påstandene.

Utnytte egenskapene
Den nyvalgte lederen mente det er viktig for en studentstyreleder å være forstående og å kunne lytte uten å avfeie folk. Og han bemerket at det ikke er noe i veien for at Studentstyrets AU leverer delte innstillinger til Studentstyret, om de ikke blir enige.

– Nå skal vi bygge et AU, og vi skal utnytte AU-medlemmenes egenskaper maksimalt. Jeg tror vi kommer til å gjøre en god jobb, sa Morskogen etter valget.

Sluttresultatet ble 12-10 til Morskogen. Motkandidat Terje Håkstad (SSL) tar likevel plass i det nye arbeidsutvalget til Studentstyret. Han ble nemlig valgt til internasjonalt ansvarlig. Håkstad har erfaring fra flere utenlandsopphold.

Festligere velferd
Mai Camilla Munkejord ble ny nestleder og utdanningspolitisk ansvarlig. Hun la vekt på viktigheten av utdanningsreformen.

Marianne Dobak Jensen fra Fæstli' folkeparti (FF) ble valgt til velferdsansvarlig, etter å ha argumentert for at god studentvelferd fører til ei festligere studietid.

– Vi må se på velferdsordningene i Oslo, hvor leger og tannleger er tilknyttet studentene. Dessuten må Studentstyret få bedre kontakt med alle studentene. Det nytter ikke å bare legge ut brosjyrer, vi må gi dem til studentene personlig og snakke med studentene, sa Dobak Jensen.

ØVERST: Dette er menneskene som skal sitte på toppen av Studentstyret i 2002. Fra venstre: Nestleder og utdanningspolitisk ansvarlig Mai Camilla Munkejord, leder Tor Arne Morskogen, internasjonalt ansvarlig Terje Håkstad og velferdsansvarlig Marianne Dobak Jensen.

Foto TRINE ANDREASSEN

Foreldre til pers

To småbarnsforeldre skal tale studentenes sak i Universitetsstyret neste år.

Nåværende nestleder i Studentstyret, Andreas Robertsen, og Johanne Raade med erfaring fra Kvinnforsk går inn i studentenes plasser i Universitetsstyret.

Raade er for moderat kjønnskvotering for å øke andelen kvinner i vitenskapelige stillinger.

– Men det er også viktig med gode forbilder, og mannlige førsteamanuensiser og professorer må være med på dette.

Raade pekte på den mulige sammenslåinga mellom Universitetet og Høgskolen som en av de viktigste sakene i 2002. Også Robertsen kommenterte sammenslåinga og mente den er bra sett ut fra et studentperspektiv.

– Et spøkelse jeg ser, er imidlertid nedskjæringer. Om ei sammenslåing betyr færre stillinger, innsparinger og færre overføringer, vil jeg stemme nei, sa Robertsen.

Nå håper han bare å få tilslag på en barnehageplass hos Samskipnaden.

Vil ta et år til
Kari Mette Darell Eliassen er Studentstyrets kandidat til styreleder for Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø). Det er et område Darell Eliassen er godt kjent med, ettersom hun er nåværende SiTø-styreleder.

stole på hverandre. Vi regner i utgangspunktet med at alle studenter er voksne og ærlige nok til ikke å stjele andres oppgaver.

To studenter som stemte
Bare to av studentene ved Avdeling for helsefag på Høgskolen stemte ved høstens suppleringsvalg til Studenttinget. Studenttingsleder Susanne Venables anslår den totale valgdeltakelsen til åtte-ni prosent.

- Den opprinnelige valgdagen var 9. oktober. Da skulle det være valg både til avdelingsstyrene, Høgskolestyret og Studenttinget. Men vi var blitt utelatt, og derfor ble studenttingsvalget utsatt, forklarer Venables.

SAIH mot terrorisme og mot-terrorisme
Årsmøtet i Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH) har vedtatt en resolusjon mot "terrorisme og USAs mot-terrorisme". SAIH tar avstand det de kaller "norske myndigheters ukritiske støtte til USAs "krig mot terrorisme"". Organisasjonen tar avstand fra krig som et virkemiddel for å bekjempe terrorisme og uttrykker sympati for alle uskyldige offer for terror og krig.

blått blod

Kollektivrabatt uten penger

Regjeringen vil gi studenter halv pris på buss og t-bane neste sommer, men pengene strekker ikke til.

Til sammen 31 millioner kroner skal det koste å la studenter og elever over hele landet reise kollektivt til halv pris med periodekort fra 1. august neste år, skriver Student.no. Men bare i Oslo kommer regninga på 72 millioner kroner, ifølge Oslo sporveier AS.

– Det er helt uaktuelt for oss å gå inn på studentmoderasjon uten å få full kompensasjon for det. Vi har ikke råd til å sponse ei slik ordning, da graver vi vår grav økonomisk, sier informasjonssjef Bjørn Rydmark i Oslo sporveier AS til Student.no. Per i dag har ikke Oslo sporveier AS noen rabattordning for Oslos 55.000 studenter.

Ifølge Team Trafikk AS i Trondheim vil det koste omtrent ti millioner kroner i året å gi de 27.000 studentene i byen halv pris på månedskort. I Bergen vil det bli ei økning på nærmere åtte millioner kroner på årsbasis.

Samferdselsdepartementet mener likevel pengene skal strekke til.

– Jeg kan ikke si noe annet enn at det er ulike beregningsgrunnlag. Men tallmaterialet som departementet har hatt, kan være sviktende. Så det må vi eventuelt gå nærmere inn i, sier statssekretær Arnfinn Ellingsen til Student.no.

Endring i lærerutdanninga

Lærerutdanninga skal forandres. – På tide. Dagens utdanning er altfor kjedelig for studentene, mener prorektor Tove Leming ved Høgskolen.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Leming er glad for høringa Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) har sendt ut om endringer i lærerutdanninga.

Mindre obligatorisk

– Lærerutdanninga fungerer dårlig i dag, det er for mange styrte fag. I høringa fra KUF foreslås det blant annet å ha færre obligatoriske fag og mer spesialisering, sier Leming fornøyd.

Det hun savner i høringa, er at lærerutdanninga blir satt i sammenheng med livslang læring.

– Det er viktig at lærere oppdaterer seg, også etter at man har gått ut i et yrke. Jeg håper departementet tar med seg dette perspektivet videre.

Praksisår

Leming roser departementet for å ha satt fokus på praksis.

– Praksisen blir for fragmentert i dag. Studentene har ulikt antall uker praksis i de forskjellig studieårene. Noen studieår deles praksisen opp slik at noen av ukene tas før jul og noen etter jul. I høringsutkastet trekker man fram et praksisår med yrkesveiledning som en mulighet, sier Leming og synes det er en interessant idé.

At høringsfristen er satt så tidlig som 8. januar, synes hun ikke er problematisk.

– Endringene i lærerutdanninga har vært diskutert i fagmiljøet lenge. Høringa er veldig dialogpreget, og det vil bli gitt en del innspill.

Stortingsmeldinga om lærerutdanning skal legges fram våren 2002.

FLERE BUSSER: Tromsbuss lover flere blå busser til Universitetet.

Foto MARCOS PORCIRES

Blir flere busser til Universitetet

Flere busser som går direkte fra bydelene i Tromsø til Universitetet. Det er nyttårsløftet fra markedssjef Kjell Jensen i Tromsbuss.

Tekst TRINE ANDREASSEN

– Ettersom byen vokser, er det naturlig å sette opp flere direktebusser. Vi har fått en rekke ekspressbusser fra Kvaløya, men vil uten tvil forsterke tilbudet. I første omgang er Kvaløya ønsket prioritet, med flere avganger fra Storelva og Slettaelva, forteller Jensen. Han mener man snart vil oppleve trafikkork på brua igjen hvis ikke biltrafikken blir redusert.

Setter inn busser etter behov

Jensen karakteriserer busstilbudet mellom sentrum og Universitetet som rimelig godt.

– Svekkes kapasiteten, sender vi flere busser. Det betyr at hvis vi ser det blir sprekk neste måned, sender vi flere vogner på samme avgang. Dersom det blir stabilt og godt belegg på disse bussene, kan vi komme til å sette opp tettere avganger i neste rutetabell, sier Jensen.

Han forteller at Tromsbuss gjør en undersøkelse av kundenes tilfredshet én gang i året, og de siste to årene har de fått positive reaksjoner på busstilbudet mellom sentrum og Universitetet.

– Men vi er dårligere på kveldstid og i helgene enn på dagtid. Vi har allerede rettet opp en god del av dette.

– Ikke for fulle busser

At det skal bli sitteplasser til alle som betaler billett, anser han som vanskelig å få til.

– Vi kan jo ønske oss et samfunn som har så god råd at man kan selge busseter til alle, men i virkeligheten må vi bruke ståplasser i tillegg. Enkelte ganger ringer folk og klager over at det har vært trangt på bussen, og de mener det er ulovlig. Men når vi undersøker det, viser det seg at bussen ikke har vært for full, men det føles ubehagelig for passasjerene, sier Jensen. Han erkjenner at transportkvaliteten er lav når passasjerene må stå oppå hverandre.

– Men det er tilgjengeligheten som er førsteprioritet hos oss.

Innlegg sendes til utropia@utropia.no. Vi forbeholder oss retten til å forkorte innleggene. Alle innlegg skal sendes inn med fullt navn.

Hvorfor filmen "Left behind"?

Utrop Stud. org. Ny Generasjon v/ leder Hejin Lamhauge

I forige utgave av Utropia var det trykt et leserinnlegg kalt "Kommentarer til filmen Left Behind", som vi som står bak visningen av filmen ønsker å knytte noen kommentarer til.

For det første må det nevnes at Ny Generasjon ikke kan gå god for filmens teologiske korekthet i alle detaljer. Det er snakk om en spillefilm, og den må tas som det den er. Filmen er imidlertid inspirert av Johannes Åpenbaring i Bibelen, og framhever enkelte kristne grunnsannheter som Ny Generasjon fullt og helt kan stille seg bak. En av disse sannhetene, som tydeligvis faller enkelte tungt for brystet, er at mennesket blir frelst gjennnom å tro på Gud i sitt hjerte og ved å bekjenne Jesus som Herre i sitt liv(Rom. 10:9-10). Dette medfører ikke, som det blir hevdet, at Gud skulle gjøre forskjell på noen, eller forfordele enkelte grupper av mennesker. Frelsen knyttes ikke til hva enkeltmennesker er i stand til å prestere, eller hvilke kvalifikasjoner man måtte ha. Tvert imot, alle stiller likt for Gud, og frelsen er en gave fra Gud som alle kan få del av. Videre motbeviser dagens virkelighet at den historisk sett kristne del av verden på noen måte skulle ha en fordel. Faktisk er det i verdensdeler som Asia, Afrika og Syd-Amerika hvor suverent flest mennesker tar i mot Jesus, og kristendommen har sterkest vekst i dag.

Filmen framhever det kristne kjernebudskapet at frelsen er en gave fra Gud, som hver enkelt kan velge å ta imot, eller forkaste, og at hvert menneske en gang vil måtte stå til ansvar for Gud for det valg man har tatt. Dette kan nok virke skremmende for noen. Ny Generasjon ønsker imidlertid å arbeide for at flest mulig studenter ved Universitetet i Tromsø får oppleve frelsen i Jesus, framfor å ta hensyn til de som måtte bli provosert av dette klassiske kristne budskap.

Gud er slett ikke en ekskluderende Gud. Han er en Gud som gikk så langt at han var villig til å la sin egen sønn ta straffen for det vi mennesker hadde gjordt galt, og på den måten åpnet han døren for at vi igjen kunne leve i det fellesskapet med Gud som vi er skapt til. Det er denne kjærlighetsfulle, innbydende Gud, vi i Ny Generasjon ønsker å presentere gjennom våre ulike arrangement og tiltak.

I tillegg til filmvisninger arrangerer Ny Generasjon blandt annet Alpha-kurs (diskusjonsgruppe om livets mening, tro, og Gud), lunsjsamlinger og vitenskapelige foredrag. Ny Generasjon er til for studentene, og jobber for velferd (også åndelig) og trivsel.

Høyere stipend!

UENIG MED DEMONSTRANTENE: – Regjeringens politikk har hindret at over 40 prosent av studentene på UiTø blir gjeldsslaver, skriver Fred Johansen i sitt leserinnlegg.
Illustrasjonsfoto ERICA RESTOFTEN

Utrop FRED JOHANSEN, stud.jur.

Det vises til artikkelen i Utropia nr.14, der overskriften er følgende; "Ingen stipendøkning likevel". Videre går artikkelen ut på at den nye Regjeringen løper fra sine løfter om mer stipend til studentene.

Dette er fullstendig feil og dermed er dette en særdeles misvisende artikkel. De faktiske forhold er følgende:

Hva ble tidligere vedtatt?

Stoltenberg Regjeringen og FrP dannet flertall om en ny reform for høyere utdanning i Norge. Reformen, som skulle tre i kraft høsten 2003, inneholdt en ny modell for studiefinansiering som gjorde at studenter fikk i utgangspunktet kun en økt kostnadsnorm på 80.000 og ikke stipend. Bare om man bestod eksamen ville man få konvertert 40% av lånet til stipend. Skulle man dermed ta utgangspunkt i at tallene for 2000 viser over 40% stryk ved UiTø, ville denne modellen ha ført til svært mange gjeldsslaver. I tillegg ville Stoltenberg Regjeringen innføre "0%-stipend modellen" allerede ved høsten 2002, før man gjennomførte reformen.

Hva har den nye Regjeringen lagt fram?

Den nye Regjeringen har allerede i 2002 lagt inn en økning i kostnadsnormen, slik at studentene nå vil få 80.000 kroner fra 2002. I tillegg har den nye Regjeringen fjernet "0%-stipend modellen", som skulle innføres i 2002 av Stoltenberg. I stedet innfører man et grunnstipend på 30% til alle studenter. Disse 30% regnes av den nye kostnadsnormen på 80.000 kroner og betyr dermed en økning i stipendet for alle studenter allerede i 2002, uavhengig av resultat på eksamen.

I tillegg har utdanningsministeren signalisert at den nye Regjeringen vil øke stipendet for de som består eksamen til 40% ved gjennomføringen av reformen for høyere utdanning, som nevnt tidligere.

Regjeringens politikk har dermed ikke bare hindret at over 40% av studentene på UiTø blir gjeldsslaver i 2002, men den har også økt neste års stipend for alle. I tillegg vil utdanningsministeren følge opp med ytterligere økninger til stipend ved gjennomføring av reformen for høyere utdanning!

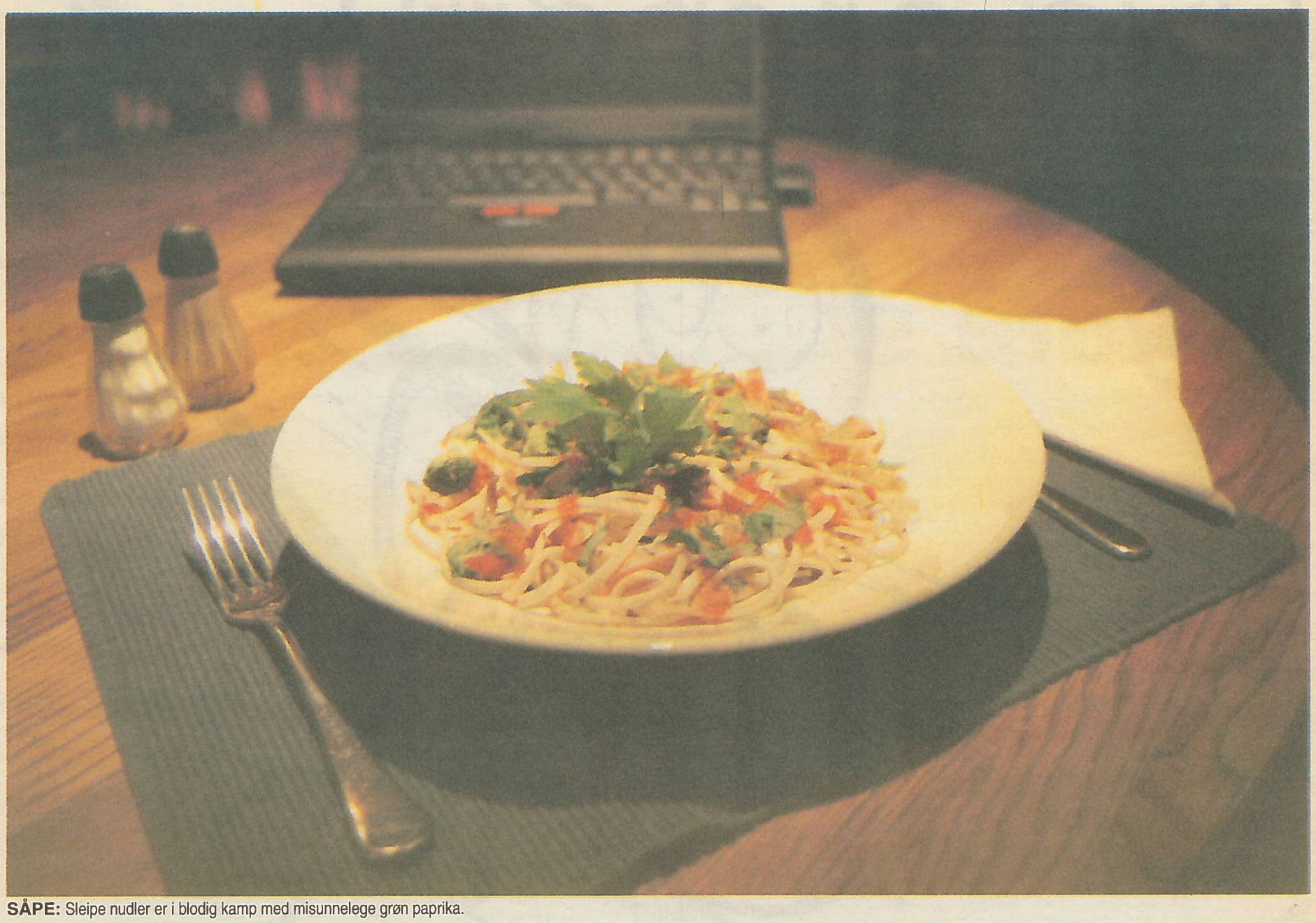
Intolerant av Utropia

Utrop AKSEL JAKOBSEN

Jeg merket meg at i forige "Mens vi venter på Nord-Norgebanen", annonserte Utropia en filmvisning på en noe spesiell måte. Annonsen gjaldt filmen "Left Behind" som i de siste ukene er vist av den kristne student organisasjonen Ny Generasjon. Filmen ble omtalt som latterlig, og som en dommedagsbekjennelse som man fikk trødd ned over hodene, om man våget seg til visningen. I tillegg hadde Utropia funnet ut, sannsynligvis etter lang og nitidig oppsøkende journalistikk, at filmen var finansiert av ekstremister. I tillegg, for å være helt sikker på at ingen skulle finne veien til filmen, annonsete Utropia Aud. Max. som visningssted, mens det korrekte var Aud. 3 på MH-bygget.

For det første finner jeg det merkelig at Utropia ser det som sin oppgave som studentavis, og motarbeide en av de mest aktive studentorganisasjonene ved Universitetet i Tromsø på denne måten. Enkeltpersoner i Utropiaredaksjonen må mene hva de vil om filmen, men en annonseringsplass som "Mens vi venter på Nord-Norgebanen" er ikke rette stedet for å profilere disse. Tidligere, har man for eksempel fått servert reklame for black-metal band med satanopphøyende tekster i disse spaltene, dette uten en eneste negativ karakteristikk fra redaksjonen. Men når det vises en kristen film, kastes all toleranse over bord, og filmen fordømmes i brede ordelag på annonseplass... Er dette en gjenspeiling av en generell intolerant holdning hos Utropia, eller en glipp som vil bli beklaget overfor de som ble rammet?

godt og billig

SÅPE: Sleipe nudler er i blodig kamp med misunnelege grøn paprika.

parentes

Nudler i mosen

I krig og kjærleik er alt lov. Særleg med BBQ-saus attåt.

80-talet. Rekecocktail var den mest eksklusive forretten. Folk byrja å jogge. I Dallas drakk dei Scotch on rocks og det aller beste dei kunne få var mor sin grillmat. I Dallas laga fru Ewing verdas beste BBQ-saus. Det var ein av familiedynastiet sine vel bevarte løyndomar. Og kvart år på familien sin grillfest pirra ho kvar ein kjedeleg forretningsmann med den røde sausen full av heftige ingrediensar.

I mosen

På kvar grillfest var det fryd og gammen. Men ein kunne vere viss på at eit eller anna ville skje. Ei ulykke som sette folk i koma, eller gjorde dei ukjennelege. Nye arvtakarar frå ein forsvunnen ond tvillingbror dukka opp frå den tjukkaste amazonas-jungelen. Svindel, svik, kjærleik og død. Alltid. Sausen var aldri fri for ureint mjøl. Det var det sikre teiknet.

Langt frå luksus

Det er altså på Dallas. Vel er det ofte 80-tals glam å hjå på eit nystrigla slakt ein laurdagskveld på Driv. Fest og moro og store øyreringar. Men ikkje ein tirsdag formiddag. Kjøkkensjef på Driv Hassan Baakil er vand med utfordringar. For å kunne friste med rimelege studentmiddagar, er dei nøydde til å bruke råvarer som ein kan få for ein billig penge. Studenthuset har mange av dei same sparetiltaka som ein vanleg student går igjennom. Noko som er langt borte frå den kvite skinnsofaen i leiligheita til JR si konkubine.

Ei verd i fargar

Det freser på kjøkkenet i panner og kar. Nudlene vert steikte, grønsakene vert innhylla i olje. Retten er klar etter få minutt. Fargane kjempar som JR, rivalen og ei vakker elskerinne. Litt grøn misunnelse og nokre blodraude dråpar av kruttsterkt sinne, over dei kvite slangane. Og var det noko det krydde av i Dallas, så var det vakre, velsmakande slangar, vinterkvite med masse rouge.

Dette får du for 30 kroner:
Nudler
½ boks hermetiske tomatar
2 ss tomatpure
Litt skinke
Grønsaker; brokkoli, paprika, bambusskot og tørka aubergine
Kvitløksmarinade og barbeque-saus
Krydre med det du har, masse!!

Kok nudler. Kok opp tomatpure og hermetiske tomatar med litt vatn. Krydre. Varm grønsaker i olje saman med skinka. Varm opp kvitløksmarinade og barbequesaus. Surr nudlene i sausen når dei er ferdigkokte. Server.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto MARKUS BRUUN

noe å lure på

Hva er snørr?

– Man blir ikke dummere når man snyter seg. Så det er sagt, sier Hans Elverland, overlege ved Øre-nese-hals-avdelingen på RiTø.

Hva er snørr?
Snørr er en blanding av slim og hvite blodlegemer.

Hvilken funksjon har snørr?
Snørr er sluttproduktet ved infeksjon i nesa, et betennelsesprodukt.

Hvor kommer snørret fra, og hvor er snørrdepoet i kroppen?
Kroppen produserer fire desiliter slim hver dag i slimhinnene i kroppen. Dette er helt naturlig, og vi merker ingenting til det. Snørr kommer fra kjertler og kjertelceller i slimhinnene i nesa.

I starten av en influensa er snørret ofte meget tyntflytende, og så blir det bare tykkere og tykkere ettersom sykdommen utvikler seg. Hvorfor endrer snørr karakter gjennom en sykdomsperiode?
Ved infeksjon vil slimmengden øke, og produksjonen av hvite blodlegemer vil ta seg opp. Det er det store innholdet av hvite blodlegemer i sykt snørr som gjør at snørret blir tykkere enn når man ikke har en infeksjon.

Hvorfor endrer snørr farge når det tørker?
Det er de hvite blodlegemene i snørret som koagulerer.

Har snørr noen næringsverdi?
Nei, den er i så fall ubetydelig.

Ut i fra et helbredelsedperspektiv, hva er best; å snyte seg eller å dra snørret inn og svelge det?
For noen år siden pågikk det en diskusjon innen fagmiljøet om akkurat dette. Egentlig har nok måten du kvitter deg med overflødig slim og snørr lite å si for helbredelses prosessen. Å snyte seg er det mest behagelige, men svelger man snørr er det ingen fare. Bakteriene i snørret vil bli drept i magen.

Er snørrets lokalitet i nesehulen bestemt av tyngdekrafta?
Ja, alt overflødig snørr legger seg i bunnen av neseboret.

Kan snørret vandre fra det ene neseboret til det andre?
For å bevege seg fra det ene neseboret til det andre må snørret helt ned i svelget først, derfor er det nok ikke så ofte at dette skjer.

Finnes det noe som hjelper mot snørr? Er det for eksempel tilrådelig å skylle nesa med saltvann, eller er det egentlig bare som å tisse i buksa for å holde varmen?
Det er mange som skyller nesa for å bli kvitt snørr og gørr, og det er ikke tilrådelig. Det er skal være slim i slimhinnene, og skyller man nesa med vann fjernes ikke bare det overflødige slimet, men også det slimet som skal være der. Spesielt innenfor alternativ medisin er det en vanlig misoppfatning at nesa er skitten, og at man må vaske den for å bli frisk. Dette er tull. Egentlig er nesa et ganske rent sted. Det beste rådet er å la naturen gå sin gang og la nesa, snørret og slimet være i fred så mye som mulig.

Tekst ELINE JOHANSEN
Illustrasjon ADOACHA ODU

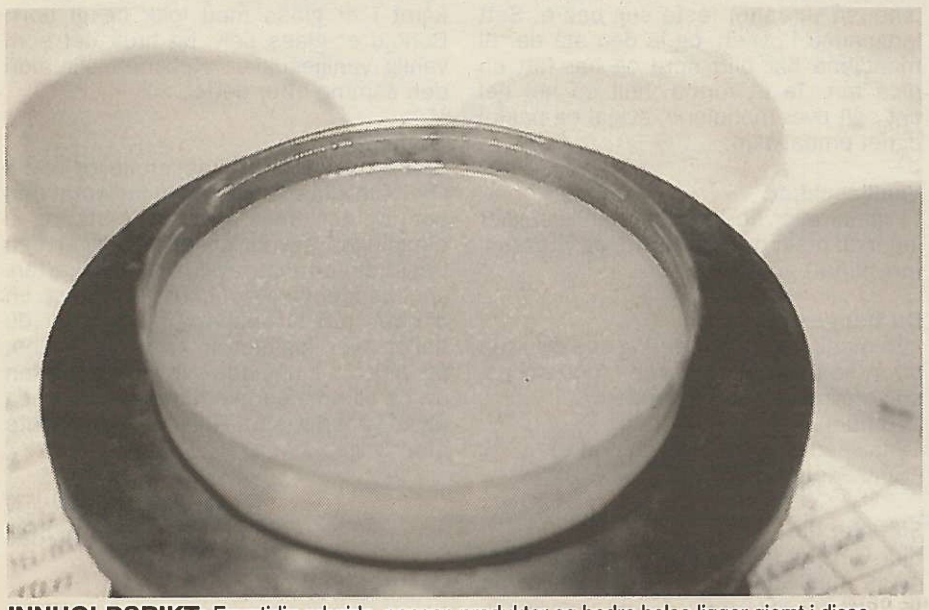

FETT: Forskning kan sagtens være fett, gliser de to danske jentene. **Alle foto** PETER A. JAKOBSEN

Førsteklasses forskning i fett

PacMan svømmer rundt i en liten underkopp og eter av små, grønne organismer på vei mot målet: Førsteklasses folkehelse.

Dette scenario er hverken en økologisk utgave av det populære arkadespillet eller scener fra en gal drøm etter en tur på byen, men den skinnbarlige virkeligheten på Bioteknologisk Avdeling på Med-Fak. Sånn nesten da. Her finner vi de to danske jentene og bioteknologiske ingeniørene Lotte Touborg Jensen og Mikka Stenholt Hansen, som bedyrer at en flaske med olivenolje kan brukes til mye mer enn å brase og brune på kjøkkenet. Forskning, for eksempel. På den andre siden innrømmer de at de avanserte undersøkelsene deres lettest forklares via sammenligningen med det gamle spillet.

INNHOLDSRIKT: Fremtidig arbeide, penger, produkter og bedre helse ligger gjemt i disse grønne skålene.

Misjon: Et!

Spillarenaen vår er en liten petriskål, hvor deltakerne har kompliserte navn. På den andre siden er Max Payne og Duke Nukem vel også litt komplekst. I spillet har vi først PacMan, som faktisk heter enzym cutinase, og som er på hemmelig misjon fra moderskipet sit, e-coli-bakterie. Cutinase vandrer hvileløst rundt i skålen i en evig søken etter de små grønne områdene, triglyceridene, som er fettceller fra en vanlig flaske olivenolje. I disse cellene finnes lange kjeder av kull, forbundet via ester-bindinger til hovednavet, glycerolet, litt liksom eikene på et sykkelhjul.

Genmanipulasjon

Enzym cutinase er en sulten gutt, så han sluker rakst ester-bindingene. De lange kullkjedene forlater glycerolet og løper nå fritt omkring, men det er slett ikke så dårlig.

– De lange kjedene er helt utrolig sunne, forteller Hansen og Jensen, som er kommet hit fra Aalborg Universitet i det nordlige Danmark, hvor man lenge har deltatt i det store spillet om de forventede bioteknologiske millionene. Men hvordan styrer man PacMan til å klippe i kjedene når man ikke har tastaturets piltaster som i det vanlige spillet? Jensen og Hansen setter inn små feil i e-coli-bakterien, genet endres og slik produseres mange ulike typer av enzym cutinase.

– Målet er å finne det enzymet som mest effektivt klipper av de lange og svært vitale kullkjedene, erklærer Hansen og Jensen i kor.

Alfa og Omega for fiskeindustrien

I fiskeindustrien er det selvsagt stor interesse for denne forskningen. Kan man først sakse effektivt i olivenoljens fettceller, er det også mulig å klippe i fiskeoljeceller, og slik utskille det mye dyrere og helsebringende stoffet Omega 3.

– Jentenes data er ennå i en innledende fase og behøver mange ressurser for å gjøres klar til bruk, men dette skulle være mulig i det rette miljøet, forteller professor Raafat El-Gewely, som er jentenes sparingspartner under oppholdet i Tromsø.

– Globalt så vel som i Norge og i Danmark er det akkurat nå sterke krefter i gang for å utvikle egnet forskning for fremdeles å skape arbeidsplasser, inntekter og produkter, føyer el-gewely til.

I det minste får vi bare håpe på at PacMan finner den rette veien i det store spillet, så vi alle får et litt sunnere liv i fremtiden.

Tekst PETER A. JAKOBSEN

Jeg har laget de

REKKE OG RAD: Tantebarna vil huske deg i måneder om du gir dem hjemmelagde sukkertøy til jul.

"Krushoinna" er et godt nordnorsk uttrykk for krimskrams. Aldri er det så aktuelt som i slutten av desember.

De beste gavene lager du sjøl; kjøpt julejuggel har de aller fleste mer enn nok av fra før. Dette er ikke bare antimaterealistisk propaganda i anledning av den forestående høytiden. Prøv selv og se at det funker! Her er noen ideer:

Til hulltanna:
Spiselige gaver er visstnok veldig pop for tida, men ikke mindre vellykket av den grunn. Fyll et glass, en boks,– et eller annet fyllelig -med juleknask. Selvfølgelig kan du kjøpe godteriet, men det blir som oftest dyrere og absolutt ikke like originalt! Hjemmelaga godiser smaker som oftest langt bedre enn kjøpt. Så det!

En god begynnelse er å bake dobbelt så mye julebrød og -kaker som det du tror familien trenger selv, og så pakker du to tredeler av baksten pent inn og gir det bort. Slik slipper du forhåpentligvis å ha flere årganger peppernøtter i skapet neste år også. I tillegg kan du prøve deg på disse oppskriftene:

Kokosboller:
I stedet for å kjøpe en eske død konge, kan du lage konfekten sjøl. Mye mer sommere er det også. Nå regnes kanskje ikke kokosboller som konfekt(?) men supergode er de i alle fall!

Dette trenger du:
4 eggehviter
4dl sukker
6 plater gelatin
50 gram delfiafett
100 gram kokesjokolade
ca. 2 dl kokos

Dette gjør du:
Legg gelatin i kaldt vann i 5 min. pisk eggehvitene stive, og bland sukker gradvis inn. Løs opp gelatinen i varmt vann, og tilsett gelatinen mens du pisker kraftig. Bruk 2 skjeer og lag boller av massen. Legg bollene på et brett med bakepapir og la dem stivne helt før du smelter delfiafett og sjokolade i vannbad. Dypp bollene raskt i sjokoladen, og rull dem i kokos. Oppbevar i boks i kjøleskapet eller i fryseren.

Salte mandler:
Veldig enkelt, og kanskje ikke viden kjent riktig ennå? Anbefales!

Slik gjør du: Sett stekeovnen på 175-200 grader. Legg mandler (så mange du vil eller får plass til) i ei langpanne. Spray/ drypp evt. litt olje over mandlene, så vil saltet feste seg bedre. Sett langpanna i ovnen, og la den stå der til mandlene har blitt sprø og har fått en nice tan. Ta ut forma, hell en hel del fint salt over mandlene, avkjøl og pakk i egnet emballasje.

Vaniljesukker:
Et glass eller fjorten med vaniljesukker lager du raskt og smertefritt, og vil garantert bli tatt godt imot.

Du trenger:
- En maskin som kutter ting i veldig små biter (så som en matmølle/ foodprocessor, stavmixer eller lignende)
- En (mel) sikt
- Vaniljestenger (jo flere jo bedre)
- Sukker eller melis

Slik gjør du:
Kjør vaniljen (hele greia) og sukker eller melis med kuttemaskinen til blandinga ser ganske finkornet ut, sikt vaniljesukkeret over i en bolle. De større vaniljebitene som blir igjen i sikta, kjører du nok en gang i kniven, ha i litt av det sikta vaniljesukkeret også. Fortsett og miks og sikt til alt er finmalt, hell vaniljesukkeret i et glass med lokk og gi bort. Behold et glass selv, og bruk det som vanlig vaniljesukker. Kakaoen blir aldri den samme etter dette.

Fuglemat:
Smelt kokosfett i en kasserolle, og bland i hele solsikkefrø og annen fuglemat dersom du har. Trekk kjelen av plata, og la blandingen stivne litt før du legger den i egnede former. (avklipte melkekartonger, pepperkakeformer osv.) Legg en dobbel tråd til oppheng i forma før du heller over fugleforet. La fettet stivne, og pirk ut innholdet. Heng fuglematen ut, og alle meiser gleder seg. Egner seg også ypperlig som julegave til tobente uten vinger.

Tekst ELINE JOHANSEN
Foto BEATE KARLSEN

n selv!

Julekalendere

At julekalendere kun skal være forbeholdt de aller minste er vel egentlig litt urettferdig. Hvorfor ikke lage sin egen? Å alliere seg med en venn og lage julekalendere til hverandre er heller ingen dum idé. Her er noen forslag:

Julekalender for drikkfeldige
Kjøp 24 forskjellige ølsorter, pakk dem gjerne inn og heng dem opp. Har du en kald kjeller eller et enormt kjøleskap kan jo flaskene oppholde seg der - klar til konsumering.

En annen ølkalender- idé er å kjøpe en hel kasse øl (24 flasker), sett den gjerne i en pappeske så innholdet ikke er så alt for åpenbart. Legg så et silkepapir over kassen, og nummerer hvert flaskehull (for de uinnvidde: 1.12- 24.12.) Så kan man helt frem til julaften stikke hånda ned i dagens dato og bli like overrasket hver gang.

For vinmennesker blir det antageligvis både dyrt og litt vel drøyt med en flaske vin om dagen. Er du en av Baccus` disipler kan du f.eks. kjøpe inn 4 flasker vin, ta et lite glass hver dag og åpner en ny flaske hver uke. (eller tømme hele flaska i helga) Pappvin er også en mulig løsning. En hel flaske ildvannn og et fingerbøl kan også være en julekalender god som noen.

Matpakke- kalender
Dette er en kalender for de mer edruelige. Finn noen du liker (for eksempel kjæresten, naboen, samboerene i kollektivet, studievenner etc.) Avtal å lage matpakker til hverandre (hvis mulig kan dere spise sammen også) helt frem til julaften eller til hjemreisedato .Synes dere det blir litt vel mye stress kan en istedenfor bytte på å arrangere helgefrokost, brunsch eller lunsj, alt etter døgnrytme. Et ordentlig koselig tiltak!

(Så godt som) gratis gaver

Det er ikke til å stikke under en stol at i desember er det lenge siden studielånet kom. Det er tanken som teller, og her er noen gaver som ikke koster så mye, i alle fall ikke penger

Gi en fortelling
De aller minste vil helt sikkert bli veldig begeistret for en slik gave, og det er mange voksne som også setter pris på en god historie.

Dersom du er riktig kreativ kan du lage din egen (jule)fortelling. Spesielt populært er det dersom (den lille) mottakeren får være en del av persongalleriet.

Føler du deg ikke riktig så fantasifull kan du spille inn en kassett, en cd eller dra en mårtha louise og lage en videotape med en klassiker. Kanskje noen du kjenner blir med på å dramatisere et eventyr? En sikker hit!

Gavekort eller klippekort
En ordentlig livredder. Eksempler:

1. Middag/ lunsj – et måltid mat- i januar eller februar. Har ikke økonomien forbedret seg innen den tid (og du er frekk nok) kan du føre på en klausul om at du lager middag dersom mottakeren spanderer/ spleiser på ingrediensene.
2. Oppvask. Om det blir et klippekort med mange klipp eller en engangsforeteelse bør du gjøre helt klart med en gang! Gulv- , vindusvask, og desslike kan gis bort, det også.
3. Massasje eller rygg- kløing.
4. Sokkesortering, -fortrinnsvis av reine sokker. En geskjeft som alltid er like frustrerende. Vil helt sikkert settes pris på.
5. Barnevakt/ bikkjelufting. To sider av samme sak?
6. Matpakke -klippekort.
7. Snømåking. Et lurt triks vil være å skrive antall timer du er disponibel som plog. En vet aldri når vi har en ny rekord i vente.
8. Lag noe i snøen. En festning, en igloo, en snømann/-dame/-familie.. Mens vi venter på nordnorgebanen får du helt sikkert tid til å lage en mengde snø og islykter. Om du vil kan du invitere mottakeren med på den siste finishen.

"Jeg bryr meg om verden"- gaven
Dette er den mest godhjerta gaven av alle. Gi en donasjon (alle de kronene du hadde tenkt å kjøpe julegaver for) til en veldedig organisasjon. Har du lite penger eller lyst til å gjøre mer enn å åpne lommeboka, kan du melde deg som frivillig til en organisasjon, for eksempel bymisjonen eller frivillighetssentralen. Har de ikke behov for deg akkurat nå vil det helt sikkert komme en anledning utpå nyåret.

Gå så ut og lag engler i snøen og få noen til å ta et bilde av deg. Send en kopi av bildet til alle du kjenner, og si at i år ga du til noen som trengte en gave mye mer enn dem.

Master of Science
in Business Administration
(MScBA)

• 2-årig internasjonalt anerkjent Mastergrad
• Bygger direkte på din grunnutdanning (Bachelorgrad e.l.)
• Krever ingen arbeidserfaring
• Gode utvekslingsmuligheter

For mer informasjon:
call-senter tlf. 810 00 500
MSc administrasjonen
tlf. 67 55 77 48/76 59
msc@bi.no
www.bi.no/msc

BI
Handelshøyskolen BI

Wish upon a

Å kunne drøyme seg bort er ein fin liten ting.

Viss du fekk velje, kor på øya, i kva slags hus og med utøymeleg lommebok, korleis hadde krypinnet ditt vore? Vi har snakka med nokre studentar med draumar i behald.

Stove til å søle i

Leif Andre Figenschou Cederwarft Kirkeberg er fiskerikandidat. Han drøymer om eit funksjonelt lekeslott. Det skal ligge på Mortensnes slik at det er nært universitetet. Det kan gjerne vere bygd inn mot ein skråning. Hagen utgår sidan vi er i Tromsø. Det kan gjerne vere arkitektteikna, med spanande vinklar, tak og vindu.

– Men ikkje eit trapp-deg-ihel-hus, seier Kirkeberg.

Det skal vere funksjonelt hus med masse lagringsplass. Ei lys og luftig stove, gjerne i to etasjar. Stova er og ateliersal med flygel.

– Det skal vere slik at eg kan søle litt når eg måler i stova. Kjøkkenet er varmt og lunt og praktisk slik at ein ikkje treng å bøye seg.

Leif skal få vere veldig kreativ i huset sitt sidan han ikkje får vere det på NFH. Det skal vere ein handikaptilpassa livsløpsbolig. Alt skal vere tidlaust og reint, med gamle ting som spritar opp. Kunst er viktig. Leif seier ikkje nei takk til måleri av Nerdrum, sjølv om det er litt vulgært, er måleria ganske tøffe. Stor kunst krev store vegger, nokre med eit bilete og nokre stappfulle med bilete.

Funkis i sør

Fiskerikandidat Eirik Gran Seim vil ikkje ha noko fiksfakseri. Men det er viktig kor på øya huset ligg.

– Den finaste plassen på øya er heilt sør, forbi Telegrafbukta. Der, i fjærekanten, i eit av dei husa vil eg bu smiler han. Her er det nydeleg utsikt med eigen kai. Kvar dag vil han kjøre båten med påhengsmotor til Breivika. Huset er eit funkishus frå 60-talet. Interiøret er vanleg norsk innreidd. Det viktige her er vindauger som går frå golv til tak.

– Det ser kanskje ikkje så bra ut, men ein ser veldig bra ut, poengterer han.

Tårn utan straumrekning

Mathias Nordahl Carlsen kunne anten ha tenkt seg eit tårn eller ein bunkers. La oss gå for tårn.

– Då skulle det helst ha vore eit tårn med vindmølle på toppen som kunne finansiere straumrekninga. Kor høgt? Nei, det vil Mathias sjå an. Det ser ein etterkvart i prosessen. Tårnet må innehalde kinosal. Og verktybod og vinkjellar i botn. På det øya sitt høgaste punkt skal det stå. Med heimbrentapparat på taket.

Kul utan krimskrams

Eva Yashoda Rustad Nilsen har plukka ut den kule leiligheten, med stor L. Han ligg i krysset mellom Kongsbakken og Parkgata. Det er den største leiligheten på bakkeplan i eit nytt og moderne leilighetskompleks.

– Dei som har han no har jo øydelagd han fullstendig, seier Eva litt oppgitt. Har sett masse krimskrams i dei stilige vindua og slikt. Det vil ikkje Eva ha gjort. Leiligheten skal vere stilig, funksjonell og moderne. Ho vil bruke nytt interiør, ikkje kaldt, men koseleg. Gjerne tre for å gjere det levande, svarte fliser på kjøkkenet og svarte stein/skiferbordplater. Spotlights på bad og kjøkken. Mykje glass, slikt som ein ikkje ser gjennom. Dette passar for Eva.

– Det passar liksom når ein er ung og i farta å bu i leilighet. Eit hus vert så lite intimt, særleg når ein berre er to. Her vert det lite krimskrams, men kanskje nokre store vasar med sterke langstilka blomar i, seier Eva. Ho vil og ha slike stolar som ser harde ut men som er mjuke når ein sit i dei.

Nakne stuepiker og kanon

– Verdas beste plass for nachspiel er jo Rica-hotellet, utbryt Tomas Austestad, student på konservatoriet.

– Her er både felles bar og minibarar og uendeleg mange senger. Resepsjonen er veldig hendig som til ei kvar tid har oversikt over kven som held til på hotellet. Dersom det ikkje er nachspiel, er det og ideelt.

– Ein treng aldri å rydde, fordi ein berre byttar rom.Og vert det fyrst rydding, er stuepikene nakne og ryddar berre det dei får beskjed om, smiler Tomas. For rotet hans vert det som gjev hotellet eit personleg preg. På den måten vert han aldri lei av å bu på hotell som andre superstjerner.

Utsikten er glimrande og uteplassane ligg eit steinkast ifrå. Eige kjøkken. Perfekt.

– Og etter eige ønske kan ein kople bygget frå land og seile av garde, legg Tomas til.

– Hotellet liknar no ein symaskin noko som ser ganske tåpeleg ut. Hotellet bør heller vere forma som ein kanon, retta mot Tromsdalen. Ved enden vil det vere ein statue av meg. Ut av kanonen fyrer vi eit gedigent fyrverkeri. Ofte, opplyser den påtroppande hotelleigaren.

Historie i tre

Marit Westad Holm vil bu i eit gammalt trehus som ho kan pusse opp i eit koseleg nabolag nær sentrum. Huset kan gjerne vere kvitt og litt snirklete. Med sånn passe stor hage.

– Det er ein gammal trevilla bak Kongsbakken som er veldig vakker. Og så er det veldig mange fine hus i Mellomvegen.

Stova er det viktigaste rommet, med stort flygel. Gamle, store dører og panel må få stå.

– Kvifor gammalt hus? Eg har sansen for historia som sit i veggene. Og så vaks eg sjølv opp i eit gammalt hus, fortel Marit.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto AUDUN RUNDBERG

UENDELEG: Bland uendeleg mange lysande prikkar finnast det ein som er berre din.

a star

Kultur

Kulturkommentar

Gjennom nålauga

Vi har ein kjøpefri dag. Vi har ein røykfri dag. Kva med å innføre ei rockefri veke?

Det er ikkje det at eg ynskjer å vere sadistisk. På ingen måte. Kanskje eg berre er litt misunneleg. På at dei som er så flinke til musikk er svært heldige her i byen. Utelivet tek imot gitarklimprarar og andre tøffingar med opne armar. Dei får lov til å prøve seg framfor publikum. Gjennom dette halvåret har det vore mange musikkarrangement i byen. Polar Music Festival, Tromsø Rock City, Zoom, UKA, i tillegg til mange fleire konsertar. Og for all del. Tilbodet har vore flott. Engasjementet i musikkmiljøet i byen er imponerande. Men det trekk ikkje alltid så utruleg mykje folk. Alt har si eiga smertegrense. Og det er ei grense for kor mykje konsertar ein orkar å stille opp på. Då kunne det kanskje ha vore ein ide å samle ulike musikkarrangement, slik at det fekk ei større merksemd rundt banda og musikken.

Tromsø er både musikkby og litteraturby. Når det gjeld litteraturen er vel ikkje den like imponerande. Vi har forfattarstudiet. Nordnorsk Forfattarsentrum held til her. Det er tala om eit eige forfattarbygning på Skansen brygge. Litteraten vil opp og gå att, viss kommunen skjenkjer middel. Nålauget vil vi forhåpentlegvis og sjå att etter ein lenger pause. La oss håpe at kulturinstitusjonar klarer å verje om slike tiltak. Dei er så viktige for mangfaldet.

Amputert

Halvbroren. Halvbroren. Halvbroren. Alle har ho på nattbordet. Er det ingen andre bøker å oppdrive denne hausten? Verkar iallfall ikkje slik. På aviser og slikt. Kristin Clemet har heile fem eksemplarer. Det er liksom ikkje måte på.

Dette vart litt beiskt. Er klar over det. Det er jul snart. Og jul har sterke krefter i seg. Vi gjer alt det tradisjonelle som sjølvsagt tradisjonen ordrar oss til å gjere. For eksempel å alltid verte forelska i prinsen i Tre nøtter, sjølv om han har lyse trikotbukser på seg. Han er og blir usannsynleg vakker.

Frå finsk til rø

Det vert fokus på finsk film og kanskje kjem Christina Ricci. Og om natta får du sjå filmen som slett ikkje tåler dagslyset.

Tekst KRISTIN DANIELSEN

15. til 20. januar brakar det laust. Ein ting er iallfall klart. Tromsø Internasjonale Filmfestival sin æresgjest er den nordnorske regissøren Knut Andersen. 70-åringen frå Harstad var den fyrste nordnorske filmskaparen med filmar som *Brent jord* og *Operasjon Løvsprett* frå 1962. Han er og ein svært allsidig regissør med ein av Olsenbanden-filmane på lista si.

Frå teatersuksess

Det nordnorske programmet består av kortfilmar der anten regissøren eller temaet til filmen er frå Nord-Noreg. Ein sentral regissør her er tromsøværingen Per Ivar Jensen med kortfilmane *Hurra for Mamma* og *Skårungen*. Fyrstnemnte er utdrag frå Totalteatrets stykke *Siste kveld med mamma* i fri natur, medan sistnemnte er ein dansefilm av fiskarlivet i Lofoten som har noregspremiere under filmfestivalen. Ein god del dokumentarar frå heile Nordkalotten er og ein sentral del av filmprogrammet.

Finsk og nattfilm

Som ved forrige filmfestival, vil utescenen laga av snø vere sentral, både som ein filmscene for kortfilm, men og som ein festivalskulptur og ei infotavle.

For å få dei beste og ferskaste filmane, er det enno mykje som er uklart. Men festivalkoordinator Martha Ofte kan røpe at det vert ein fokus på finsk film under festivalen. Det vil antakeleg gå ein nattfilmserie kalla *Hinsides* der tøffare og barske filmar som slett ikkje tåler dagslyset vil bli vist. Japansk film vil antakeleg bli vist i denne serien. Og om Christina Ricci kjem? Det er godt mogleg. Alt vert klart i dagane framover

– Vi ynskjer å skape ein heilhet der mange forskjellige land er med og der mange ulike filmtyper er representert, frå tung film til feel-good-filmar, fortel Ofte.

Mørketidas redningsmann

Mørketidsmånaden har blitt festivalmånaden. Festivalen har blitt eit fast inventar for mange under mørktida og er ein del av mørketidsfestivalen som og inneheld Tromsø Kunstforening si mørketidsutstillng og Nordlysfestivalen.

UTE: Snøscenen frå forrige filmfestival.
Arkivfoto JON TERJE EITERÅ

Filmføde

Det kan vere hardt for ein vanleg dødeleg å måtte fordøye slik mengde og kanskje slik uvand type film som Tromsø Internasjonale Filmfestival faktisk byr på.

Då er det greit å få litt filmteori på leppene som ein kan kaste ut over caffe latte blant kulturinteresserte vener etter filmen. Det vert arrangert kurs i filmdramaturgi på Folkeuniversitetet før filmfestivalen, den 12. til 13. januar. Kurset vil omhandle filmens forteljarteknikk og gå inn på struktur, oppbygging og metode. Kurset er lagt opp for nybyrjarar innan filmteori. På den måten kan ein få ei rikare oppleving med litt filmteori i bakhand. Kurset har studentrabatt og vert heldt av Ivar Enoksen.

Ynskjer du meir filmteori, vert det seminar om korleis film tek opp filmframstelling under festivalen. Den 18. januar arrangerer Norsk kritikarlag seminar med tematittelen: *Film og virkelighet belyst fra Berlevåg til Big Brother*.

Søstre fra en annen

Hålogaland Teater skal den 14. februar spille stykket *Tre søstre* av Tjekhov. Stykket er kanskje et av verdens mest berømte og kunstnerisk store teaterstykker som noen gang er blitt skrevet, og vi var på Hålogaland Teaters første tekstlesning.

Tekst MARKUS BRUUN

– Hålogaland teater har aldri spilt Tjekhov før, men jeg tror det kommer til å bli vanvittig interessant å være instruktør gjennom dette stykket, smiler Thea Stabell som er instruktør gjennom stykket.

Hålogaland Teater har som sagt aldri spilt Tjekhov før, men nå blir det andre boller. For teateret har funnet skuespillere som passer veldig bra til stykket.

– Jeg synes skuespillerne passer veldig godt til rollene og tror derfor dette stykket kommer til å bli en suksess, humrer Stabell.

Ny vri på sitatene

Tjekhov bruker veldig mange sitater i stykkene sine. Sitatene blir brukt for at publikum skal kjenne seg igjen, og for å få dem til å forstå hva stykket dreier seg om. Det som av den grunn blir ett av problemene til Hålogaland teater er at sitatene som ble brukt den gangen stykket ble skrevet, kanskje ikke er like kjente blant folk i dag.

– Vi har valgt å bruke sitater fra vår tid, slik at publikum også i dette stykket kan kjenne seg igjen, forklarer Stabell.

– Relevans til dagens situasjon

– Da stykket ble skrevet hadde folk i Russland det ikke spesielt bra. Det var tsarstyre og det hersket en fortvilelse blant menneskene i landet, forklarer Stabell.

– Folk skjønte at landet begynte å gå litt av skaftet, men ingen visste liksom helt hvor de skulle gripe inn, sier Stabell.

Ekte Kristopher Robin på film

I anledning Ole Brumms 75-årsjubileum i år skal BBC lage en dokumentar med opptak av den virkelige Kristopher Robin, skriver NRK.no. Opptakene viser gutten som inspirerte A.A. Milne til å skrive bøkene om Brumm, nemlig sønnen Christopher Robin Milne. Persongalleriet i bøkene om Brumm var bygd på den lille guttens ekte stoffkjæledegger. Milne skal ha begynt å skrive historiene om Kristoffer Robin og Ole Brumm (Winnie-the-Pooh) etter at fire år gamle Christopher så en kanadisk svartbjørn kalt Winnie i London Zoo.

fe scener

Turdus Musicus: Intimate Noise

Turdus Musicus på plate? Det høres ut som mammas kjøttkaker på boks.... Greit nok, men ikke helt det samme. Kunne en erfaren producer som Henning Ramseth klare å gjøre dette til en bra opplevelse?

plate
Intimate Noise EP
Turdus Musicus
Fucking North Pole Records

Tekst JOSTEIN TROLLVIK

Undrenes tid er ikke over. Livefenomenet Turdus Musicus har overlevd overgangen til stua. Dette er tøft! Dette sparker! Selv når du ikke spiller plata med volumknappen på smerte +2 som sannsynligvis er intensjonen er dette en opplevelse. Det åpner med låta *Twosome* som rett og slett svinger med vokal arroganse en Gallager verdig. Lurer du på hva det er som skjer, så skjer det. Fra takt fire, og ut plata er det full pupp og ingen mulighet til å stå stille. Det at de i stor grad har brukt Lawra Somby på denne produksjonen løfter en i utgangspuktet perle av en plate til noe som virkelig stikker seg ut i fra Hardcorejungelen. Dette er spesielt tydelig på spor nr fire *Migonádjá* som inviterer til alljoik med en enorm pogofaktor. *Theme from Ante* go home! Det er som vanlig vanskelig å plassere en EP genremessig, men jeg vil si at det ligger et sted mellom hardcore, og nu-metal. Uansett hva man velger å kalle den er det en vellaget plate. Den har en tett produksjon som uten å bli slitsom oser fra høydepunkt til høydepunkt. Ja selv oppvasken er morsom når *Intimate Noise* går som muzak. Årets plate for biljakt, rundspark, og utagerende ufyseligheter.

tid

– Det blir nesten litt slik som i dag, eller i hvert fall frem til 11. september, vi vet at det er noe fryktelig galt med verden, men vi vet ikke helt hvor vi skal gripe inn. Dette gjør at grupper som Attac stiftes slik at en i hvert fall føler at en gjør noe for at verden skal bli en bedre plass, forklarer Stabell.

– Etter 11. september har massene begynt å røre på seg, men vi har jo ikke peiling på hva som kommer til å skje i fremtiden, vi går en usikker tid i møte akkurat som russerne på Tjekhovs tid gjorde, konkluderer Stabell.

– Studenter, møt opp

– Jeg mener stykket bør fange interessen til studenter siden det i tillegg til at det er en klassiker er et stykke som setter spørsmål til syn på egen tilværelse og illusjoner som en måtte ha, forklarer Stabell.

– Stykket har i tillegg til dette skuespillere som passer veldig godt til rollene, så jeg vil anbefale alle å se dette stykket, erklærer Stabell

– Studenter, dere bør kjenne deres besøkelsestid...

FØRSTE: Søstrene prøver seg for første gang.
Foto MARKUS BRUUN

PLATEKOMPANIET

JULE-SALGET FORTSETTER!

PLATEKOMPANIETS TOPP 15 149⁵⁰/219⁰⁰

1. **MORTEN ABEL** / I'll Come Back And Love You Forever .. 149⁵⁰
2. **ANASTACIA** / Freak Of Nature 149⁵⁰
3. **MC MUSIC 18** 149⁵⁰
4. **SMASHING PUMPKINS** / Rotten Apples – Greatest Hits (2CD) . 159⁰⁰
5. **ROBBIE WILLIAMS** / Swing When You're Winning ... 149⁵⁰
6. **MICK JAGGER** / Goddess In The Doorway 149⁵⁰
7. **KARI BREMNES OG RIKARD WOLFF** / Desemberbarn .. 149⁵⁰
8. **PINK FLOYD** / Echoes – The Best Of Pink Floyd (2CD) 219⁰⁰
9. **MADONNA** / GHV2..... 149⁵⁰
10. **SILJE NERGAARD** / At First Light..... 149⁵⁰
11. **ELVIS PRESLEY** / The 50 Greatest Hits (2CD) 169⁰⁰
12. **TRACY CHAPMAN** / The Collection..... 149⁵⁰
13. **SISSEL KYRKJEBØ** / In Symphony 149⁵⁰
14. **RÖYKSOPP** / Melody A.M..... 149⁵⁰
15. **BEE GEES** / The Record - Their Greatest Hits (2CD). 189⁰⁰

ANDRE BESTSELGERE 99⁵⁰/119⁵⁰

- ❍ **THE CURE** / Greatest Hits (2CD) 119⁵⁰
- ❍ **KATTHULT** / Katthult 119⁵⁰
- ❍ **ANNE GRETE PREUS** / Alfabet 119⁵⁰
- ❍ **KYLIE MINOGUE** / Fever..... 119⁵⁰
- ❍ **LENNY KRAVITZ** / Lenny..... 119⁵⁰
- ❍ **ENRIQUE IGLESIAS** / Escape..... 119⁵⁰
- ❍ **ELTON JOHN** / Songs From The West Coast 119⁵⁰
- ❍ **BO KASPERS ORKESTER** / Kaos..... 119⁵⁰
- ❍ **ENIGMA** / LSD – Greatest Hits..... 119⁵⁰
- ❍ **SOUNDTRACK** / Moulin Rouge..... 119⁵⁰
- ❍ **ANGIE STONE** / Mahogany Soul 119⁵⁰
- ❍ **KID LOCO** / Kill Your Darlings 119⁵⁰
- ❍ **EVE** / Scorpion 99⁵⁰
- ❍ **SIGVART DAGSLAND** / Sigvarts favoritter..... 99⁵⁰
- ❍ **ST. ETIENNE** / Smash The System (2CD) 99⁵⁰
- ❍ **DIVERSE ARTISTER** / Disney's Greatest Hits (2CD)..... 99⁵⁰

ÅRETS FAVORITTER 2001 119⁵⁰

- ❍ **KAIZERS ORCHESTRA** / Ompa til du dør 119⁵⁰
- ❍ **HOPE SANDOVAL & THE WARM INVENTIONS** / Bavarian Fruit Bread 119⁵⁰
- ❍ **TRAVIS** / The Invisible Band 119⁵⁰
- ❍ **STINA NORDENSTAM** / This Is 119⁵⁰
- ❍ **KELIS** / Wanderland..... 119⁵⁰
- ❍ **BOB DYLAN** / Love And Theft..... 119⁵⁰
- ❍ **MOTORPSYCHO** / Phanerothyme 119⁵⁰

ÅRETS FAVORITTER 2001 99⁵⁰

- ❍ **RADIOHEAD** / I Might Be Wrong – Live Recordings.... 99⁵⁰
- ❍ **RADIOHEAD** / Amnesiac 99⁵⁰
- ❍ **THE STROKES** / Is This It 99⁵⁰
- ❍ **WHITE STRIPES** / White Blood Cells..... 99⁵⁰
- ❍ **BJØRN TORSKE** / Trøbbel..... 99⁵⁰
- ❍ **SONDRE LERCHE** / Faces Down..... 99⁵⁰
- ❍ **VIDAR BUSK** / Venus, Texas 99⁵⁰
- ❍ **RYAN ADAMS** / Gold 99⁵⁰
- ❍ **NELLY FURTADO** / Whoa, Nelly..... 99⁵⁰
- ❍ **XPLODING PLASTIX** / Amateur Girlfriends Go Proskirt Agents 99⁵⁰
- ❍ **DEPECHE MODE** / Exciter..... 99⁵⁰
- ❍ **DIANA KRALL** / The Look Of Love..... 99⁵⁰

OSLO
Bogstadveien 40
Byporten Shopping
Grønland T-bane
Stortingsgaten 22

BERGEN
Torgallmenningen 5

STAVANGER
Søregata 9

TROMSØ
Nerstranda senter

TRONDHEIM
Munkegata 31

www.platekompaniet.no

Fett som snus

Det er alltid fint å kunne skrive noe positivt og støttende når lokale band viser fram sine kunster. Men her er det ikke snakk om noen støtte. Her er det snakk om å være mektig imponert.

konsert
Turdus Musicus
Blå Rock
14. november

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN
Foto ERICA RESTOFTEN

Turdus Musicus viste på sitt releaseparty for debutplaten *Intimate Noise* at de virkelig er et band klar for å gi ut plate. Med en konsert som ga bakoversveis til et allerede frisert publikum, framstod Turdus som et ensemble Tromsø kan være stolt av å ha som sine bybarn.

Htlr Sntzl

Med punk i gråsonen mellom gledespredning og psykose varmet eminente Htlr Sntzl opp publikums bukser. Fine låttitler som *Krompens hore* og annen lignende moro er ikke å fornekte. Men fra første stund var det allikevel fastslått at dette var Turdus Musicus sin kveld. En kveld du sent vil glemme.

Stemplingsteoriens begrensninger

En beskrivelse av Turdus Musicus sitt musikalske uttrykk er derimot en svært komplisert affære. Det er ingen enkel oppgave å stemple dette bandet i den musikalske pannen med sjangertitler. "De beveger seg innom alt fra pønk, hardcore og metal til pop," meddeler pamfletten Blå Rock la ut til et potensielt publikum i forkant av konserten, og dette er vel en beskrivelse like god som noen. Poenget er at det hele blir utført på særegent turdus-vis, som for eksempel inkluderer en hylende saksofon som svever intenst over gitarriffene, gjerne akkompagnert av hardtslående joiking. Musikken er interessant og original, noe som virkelig løfter Turdus Musicus mot toppen av det musikalske tre her i Tromsø.

Babels tårn

Spillelisten til Turdus bestod denne kvelden av en slags gjennomgang av bandets snart tre år lange karriere her i byen. Også inkludert denne aftenen var en heftig versjon av *I get Around*, en coverlåt som rager høyt der oppe mot toppen av Beach Boys-coverversjontårnet. Kanskje på høyde med Motorpsychos live-versjon av *California Dreaming*.

Velvilje og øresprut

Ettersom pølsen består av musikk, blir rosinen sceneopptredenen. Det spruter energi og spilleglede ut av ørene på samtlige involverte på scenen, noe som selvsagt smitter over på et velvillig publikum. Sammen gjorde bandet og publikum konserten til en fest som man aldri vil skal ta slutt, eller som i det minste trenger tre ekstranummer. Tre ekstranummer fikk man da også.

FOKUS: Turdus Musicus imponerte vår anmelder.i

pensjonistene

KONTROLL: Kaizer tok kontroll på Driv.

Foto PETER A. JAKOBSEN

Kaizers Orchestra på Driv var en av den slags konserter hvor man enten hører til dem som var der eller dem som ikke var der.

konsert
Kaizers Orchestra
Driv
15. november

Tekst PETER A. JAKOBSEN

Vokalist Jan Ove Ottesen og hans fem-mannsbesetning har et rykte på seg for å være Norges beste liveband, så forventningene var store til konserten på Driv torsdag 15. november. Åpningsnummeret *Ompa Til Du Dør* var da heller ikke mer enn halvferdig før enhver i den tettpakkede salen innså hva som er så spesielt ved Kaizers underfundige univers av elektrisk gitar, mandoliner, kornetter, fioliner, pumpeorgel, oljefat, bilfelger og andre obskure instrumenter.

Positive rytmedjevler

Ikke minst bandets sinnssyke men ytterst effektive tønneperkusjon hadde en nærmest hypnotisk virkning på det svette og forholdsvis fulle publikummet. Men man trengte nå ikke være full i selskap med Kaizer, for bandets ekstreme humor og utrolige utstråling gjorde at man tok seg selv i å stå med et fornøyd smil om leppene gjennom hele konserten. Og på en veldig rar måte virket Kaizers gassmasker og taktfaste brekkjern på parafintønner ikke aggressivt, men i stedet herlig befriende og full av positiv energi. Lignende rytmedjevler skal man i hvert fall lete lenge etter.

På reise i Kaizer-riket

Kaizers scenetekke rev opp i hele sanseregisteret, mens østeuropeisk folkemusikk, sigøynermusikk, kabaret, revy og rablende rock ble mikset til melodiøse låter i bandets helt egne tekstunivers med et persongalleri som fikk David Lynch til med ett å virke temmelig trettende. Det er nettopp dette svært selvsikre uttrykket og bevisste identiteten, som gjør dette bandet helt unikt.

Disse elektriske energibombene hadde sågar skrudd så mye opp på sjarmen denne kvelden at Jan Ove Ottesen måtte unnskylde til det hoppende publikummet for å spille den bombastiske men rolige låten *170*.

– Den var visst til pensjonistene, funderte han, og jubelen ville ingen ende ta.

Denne aftenstunden på reise i det energiladede landskapet til Kaizers var fandenivoldsk og vakker på samme tid, og det skjer ikke noe ved å tore å påstå at konserten var det absolutt feteste Tromsø har sett denne høsten.

"Oooooohh heeelgaaaa naaaaaat..."

Lørdag 1. desember kan de fire korene Fullt på høyde, Ultralyd, Det norske mannskor av 1995 og Cantus Cordus by på levende toner og høy julestemning.

Tekst MARKUS BRUUN

GLØGG: Det blir noe attåt for alle, lover studentkorene.

Foto MARKUS BRUUN

Lørdag 1. desember skal de fire studentkorene Fullt på Høyde, Det norske mannskor av 1995, Ultralyd og Cantus Cordus bringe det første snevet av julestemning inn i sjelene våre. Korene skal synge sammen i domkirka i cirka en time. Korene skal fremføre egne sanger separat samt tre fellesnummer der alle korene synger sammen. Korene består til sammen av cirka 70 personer, så det er ikke noe lite kor det er snakk om.

Pepperkaker og gløgg

For å komme julen enda litt nærmere vil det bli servert pepperkaker og gløgg. Helt gratis.

– Vi vil skape økt julestemning blant studentene og alle andre som ellers skulle ha litt lite av den gode stemningen etter stress på jobb, lesing til eksamen og så videre, konstaterer Helge Fotstad som synger i Ultralyd.

– I tillegg å komme julen litt nærmere vil konserten garantert bli et godt avbrekk fra slitsom eksamenslesning, og det er et veldig rimelig alternativ for en fattig student, smiler Bynes.

Høy uniformsfaktor

Alle de tre korene har egne helt spesielle antrekk som de skal ha på seg.

– Vi er veldig nøye med kostymene våre og ikke nok med det, men i vårt kor har vi selvlagde kostymer, forteller Grethe Bynes, sanger i Fullt på høyde.

– Vi har selvproduserte luer, pluss skjorter og vest som vi skal bruke som vår uniform, noe som vi for øvrig har hatt hele tiden, fortsetter Bynes.

Jule sanger fra fjern og nær.

– Det kommer til å komme alt fra kjente og kjære julesanger til noen litt mer utradisjonelle fra utlandet, men akkurat hvilke sanger som kommer kan jeg ikke fortelle, smiler Bynes lurt.

Julestemninger starter...

Klokka 19.00 braker det løs, og kirkedørene åpnes. Konserten vil begynne cirka klokken 19.30 og julestemningen vil nok begynne å sige inn cirka klokken 19.35 for da er konserten begynt. Det vil koste deg 50 kroner å komme inn hvis du ikke er student da du betaler 30, barn slipper inn gratis.

VAKEN: Madrugada er blå, som sømnen.

To blå timar

Namnet Madrugada er spansk og tyder "den blå timen", tida like før sola står opp. Er du vaken då, kan du få ei oppleving som sit i langt utover dagen.

konsert
Madrugada
Strøket
21. november

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto MARCOS PORCIRES

Dei siste månadane har Madrugada cruisa rundt i Europa og hausta ros og heiderleg omtale for konsertane sine. Superlativa har hagla, og den siste plata, *The Nightly Disease*, er solgt i nærare 40.000 eksemplar i Tyskland. Onsdag 21. november landa dei med sin mollstemte industrirock i Tromsø og starta med det sin nye norgesturné.

Kaldt og blått

I 1999 fekk Madrugada ein pangdebut med plata, *Industrial Silence*, og vart genierklært av dei fleste som hadde greie på det. Sidan den gong har fan-skaren her heime vakse seg til eit respektabelt nivå. Ikkje minst i Nord-Norge. Konserten på Strøket vitna i alle fall om stor interesse. Lokalet var fullt og stemninga god, og Sortland-gruppa gav tromsøværingane valuta i form av både nytt og gamalt materiale. Dei gjekk hardt ut med låtane *We Are Go* og *Higher*, før dei roa han ned med blant anna den heilt nye låten *You Turned Away*. På plata, *The Nightly Desease*, vart bitar frå country, psychedelia, soul og funk filtra inn i intense madrugada-stemningar. Med *You Turned Me Away* er det rein og sår melankoli frå vokalist Sivert Høyem som står i sentrum. Med djup innleving sang han kalde og blå tonar inn i sentimentale mørketidssjeler.

«This is how we do it»

Meir blått skulle det bli, men i meir rå innpakning: *Strange Colour Blue* er nok den låten som drar fram det meste som er godt i Madrugada. Melodiøst og melankolsk som eit gamalt damplokomotiv. Taktfast og drivande som ein stolt isbrytar. Sikkert og bestemt mot ukjente destinasjonar. Bassgang frå stempla i maskinrommet, skarptromma med lyden av is som slår mot stålskroget, og kaptein Høyem frå brovingen: «.....this is how we do it. This is how we do it. Nearly there.....oh blue..»

Byssanlull

Sjølv om høgdepunkta var mange og temperaturen steig på scenen utover kvelden, kunne det underveis kjennast litt trøtt og langdrygt i den nærare to timar lange konserten. Og for ein del trøtte publikumarar blei det kanskje litt mange lavmælte songar å svelgje. Men som plateselskapet Virgin Record skriv om bandet: "....Madrugada er musikk for de som holder seg våkne.."

Her er sangane dei spelte: *We Are Go, Higher, Frontman, Beutyproof, Hands Up, A Deadend Mind, Riverbed, You Turned Me Away, Strange Colour Blue, Belladonna, Lucy One, Two Black Bones, Black Mambo, Nightly Disease Part 2, Vocal, Lord Why Have You Left Me?, Sister.*

Eit styr utan like

VENTAR PÅ KORET: Samfunnet har klart å hanke Berlevåg Mannskor sørover til julekonsert.

Du kan få sjå dei live den 7. desember, alle trettiseks, ikkje i sjuskever men i Ishavskatedralen, flotte og fjonge i kordress alle mann.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto MARCOS PORICRES

Og er det ikkje Samfunnet som har klart å hanke dei barske karane sørover til ein julekonsert i Ishavskatedralen. Det er sjølvsagt Berlevåg Mannskor vi snakkar om. Tore Christensen frå konsertkonsulatet i Samfunnet er hovudansvarleg. Og der er nok av utfordringar å ta av.

– Vi har eit fullstendig tettpakka program frå dei kjem med Hurtigruta kl. 15.00 til kl. 20.00, når konserten byrjar, fortel han frå telefonrøyret.

Dette inneber minikonsert på Jekta, eting innimellom og påfølgande filmsignering. 36 menneske skal hentas og følgas inn og ut av buss, inn på hotell og ut att.

– Og alt dette skal bli gjort utan at vi viser kor ufatteleg stressa vi er, fortset Christensen.

Julesong

Samfunnet har sett av 50 billettar til pasientar på Ritø. Denne billetten inneber skyss til og frå Ishavskatedralen og gode sitjeplassar.

– På den måten vil vi senke terskelen for pasientar til å få med seg ein julekonsert.

Programmet er uklart, men julesongar er sjølvsagde i ein julekonsert. Koret har i utgangspunktet turnert landet rundt med eit revyaktig program.

– Men for å ikkje få Menighetsrådet på nakken, vert nok dei grovaste kommentarane heldt utanfor kyrkjedørene, forklarar Christensen.

For å forsterke den sakrale stemninga, vert det eksperimentell lyssetting både inne og utanfor kyrkja.

Delay i tide

Det forseinka lydhenget i kyrkja må ordnas. Straumuttak må sjekkas og stolar i hopetal skal flyttast på.

– Så håpar vi at det ikkje vert ruskever. Koret skal gå til fots frå kaia opp til Comfort Hotell.

Ishavskatedralen har ein kapasitet på 725 og Christensen håpar at studentane ikkje har reist til den tid.

– Vi håpar absolutt på at studentane og ynskjer seg litt julestemning.

Billettseljarane skal og verte sysselsette.

– Borgarprisen er på 199, resten må punge ut femti kroner ekstra, humrar Christensen

– Anten går vi på trynet, eller så vert arrangementet ein suksess. Ei kjempeutfordring, gjentek Christensen.

• STOR MENY • RIMELIGE PRISER

15 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

TORSDAG 29 FREDAG 30

Konsert
Minus Maja har releaseparty under Tromsø Rock City på Kaos

Cucumber Slumber i Teaterkafeen kl. 21 arrangert av Tromsø Jazzklubb. Billettpris kr 100/70

Dobbeltkonsert med Prentice Wood og Sister Sinister på Driv kl. 22.00

Foredrag
Siste Internasjonalt seminar kl. 20.00 på Mack-kjelleren. Temaet er TIBET I DAG av Bjørn Næss som har oppholdt seg lenge i Nepal. Har og reist i Tibet. Tibetanarane med Dalai Lama i spissen kjempar fortsatt med ikkjevaldelege middel for Tibets framtid. Kveldens lysbileteprogram med lys og kommentarar, gjev ei god innføring i Tibet – land og folk, historie og kultur, religion og daglegliv.

Julekonsert
"Den store julefortellingen" med Anita Skorgan, Freddy Dahl og Inger Lise Rypdal, i Grønnåsen kirke kl. 18.00 og 21.00.

Uteliv
DJ Arctic Voice på Driv frå kl.22.00

Kurs
30 nov. - 2 des. Kurs "Stemmefrigjøring og lydmeditasjon" med Birgitte Grimstad Kurset kan bli en ny åpenbaring for din egen stemme og for deg selv. Her er det lov å virkelig "synge ut" og stemmen vil bli utforsket på mange forskjellige måter. Det vil også bli brukt meditasjon med lyd, som kan fylle deg med en dyp konsentrasjon og ro. Sted: Kulturverkstedet i Tromsø, Bankgata 1, Tromsø Arrangør: Kulturverkstedet i Tromsø, Telefon 77 68 03 90
Nettside: http://www.kulturverkstedet.no

Teater
Teater Kanel! har premiere på framsyninga Hva vet du om Ru, egentlig? på Rådstua Teaterhus kl. 20.00.

TORSDAG 6 FREDAG 7

Anna
Kvar onsdag er det meditasjon i Tromsø Kulturverksted sine lokale. Det vert leidd av ulike folk og slik kan ein oppleve meditasjonar med ulik vinkling og karakter.

Det vert øvingar av Falun Gong kvar mandag og onsdag etter avtale. Kontakt Beryl Stenvold Hirsch 77671151

Foto BJØRN JOACHIMSEN/ FOTO NORD

Utstilling
Bjørn Joachimsen fra Fotonord, Siste Sangen. Såkalla post-apokalyptiske fotografi av Englebarn. Ja, Englebarn. Kåfjordingane.

Konsert
The Electrics, ei gruppe med sterke navn på den europeisk scenen for nyskapande jazzmusikk. På Driv kl. 21.00. Arrangert av Tromsø Jazzklubb.

Konsert
Vår kjente og kjære samfunn har fått Berlevåg Mannssangforening til Ishavskatedralen kl. 20.00. Pris 249/199.

Dans
Swing på Kysten utover kvelden. Tjohosann!!

Idrett
Det er judo for nybyrjarar på ISL kl 20-21.30

Lørdag 1

Litteratur og mat
Vegetarbokkafe i Bankgata 1, bak SAS-hotellet arrangert av Tromsø Kulturverksted. Her vert det sal av økologiske vegetarmat, urtete og økologiske kaker. Her kan ein bytte bøker og den gode samtalen skal stå i sentrum.

Uteliv
DJ Nor på Driv frå kl. 22.00

Foredrag
Årets siste lørdagsuniversitet. På Driv kl. 13.00. Å bygge et rom. Om Michelangelos kuppel på Peterskirken av Roy Tommy Eriksen frå Engelsk institutt

Julekonsert
Studentkora held julekonsert i Domkyrkja kl. 19.00. Med pepperkaker og julegløgg

Teater
Teater Kanel! viser framsyninga *Hva er det med Ru, egentlig?* på Rådstua Teaterhus kl. 15.00

Søndag 2

Julekonsert
Tromsø Symfoniorkester med blant anna Leif Ove Andsnes av solistar held julekonsert i Storsalen på Kulturhuset kl. 20.00. Billettpris 270/220. Galleri kr 220.

Film
Tromsø Filmklubb presenterer Et Førjulsmareritt av Henry Selick 14.30 på Verdensteatret

Dans
Lørdag og søndag er det grunnkurs i rockeswing kl. 15.00 til 17.30 pris 180 kr. Samme dager videregående kurs i danseswing kl. 17.30 til 20.00, pris 180 kr. Fallrock samme dagar frå 13.00-15.00, pris kr 200. Påmelding og info Eva og Reidar 776 189 66.

Teater
Teater Kanel! viser framsyninga *Hva er det med Ru, egentlig?* På Rådstua Teaterhus kl. 20.00.

Mandag 3

Utstilling
Tromsø Museum viser i perioden 30.09.01 -03.02.02 en liten eksklusiv utstilling kalt *Stille vender tanken* som består av skulptur og grafikk av Iver Jåks. I tillegg til skulpturen med samme navn som utstillingen, får vi se hele tresnittserien Homo Sapiens samlet. Her ser vi både den intense, sterke, konfronterende og provoserende kunstneren- og en kontemplativ, rolig kunstner som lar sine samiske røtter få prege sine arbeider.'

Tirsdag 4

Dans
Tango i Forskningsparken frå halv 9 til halv 11.

Idrett
Boksing for jenter kl. 17.00 på NFH. Ro deg ned her etter å ha demonstrert mot alle dei fæle førtiåringane, veit du.

Onsdag 5

Dans
Tango for studentar i Aud Max, kvar tysdag kl 6-8. Partnar ikkje nødvendig, gutar oppfordras absolutt til å kome. Nok av jenter å ta av. Heilt gratis.

Bok og grønnsak
Vegetarbokkafe 15.00-18.00. For ein vennlig samtale for livet og miljøet.

Idrett
Bueskyting på Kraft frå 16-19.

Teater
Otto Jespersen – Fremmad i alle retninger. Storsalen på Kulturhuset kl. 19.00. Billettpris kr 290.

Foredrag
Mutual values in a multi-religious society kl. 10.30
Åpent festmøte kl. 14.15

Konsert
Danko Jones speler på Blå Rock.

Lørdag 8

Grønsak og bok
Vegetarbokkafe 15.00-20.00

Konsert
8. desember The Rik & Berømt All Star Big Band Orkesteret Rik & Berømt utvider sin besetning med et knippe "stjerner" fra Tromsøs storbandtradisjon, og presenterer "The Rik & Berømt All Star Big Band". Med Bror Dahl, Rolf G. Monsen, Tommy Sivertsen, Ulf Jensen m.fl. Musikk av Count Basie, Glenn Miller o.l. Sted: Skarven Kl: annonseres senere Billetter: annonseres senere Mer info: odd-einar.larsen@troms-kraft.no

Søndag 9

Julekonsert
Julekonsert med Gospelcompagniet på Frimisjonen kl. 18.99 og 20.30. Billettpris 90, 130 og 250 kr.

Mandag 10

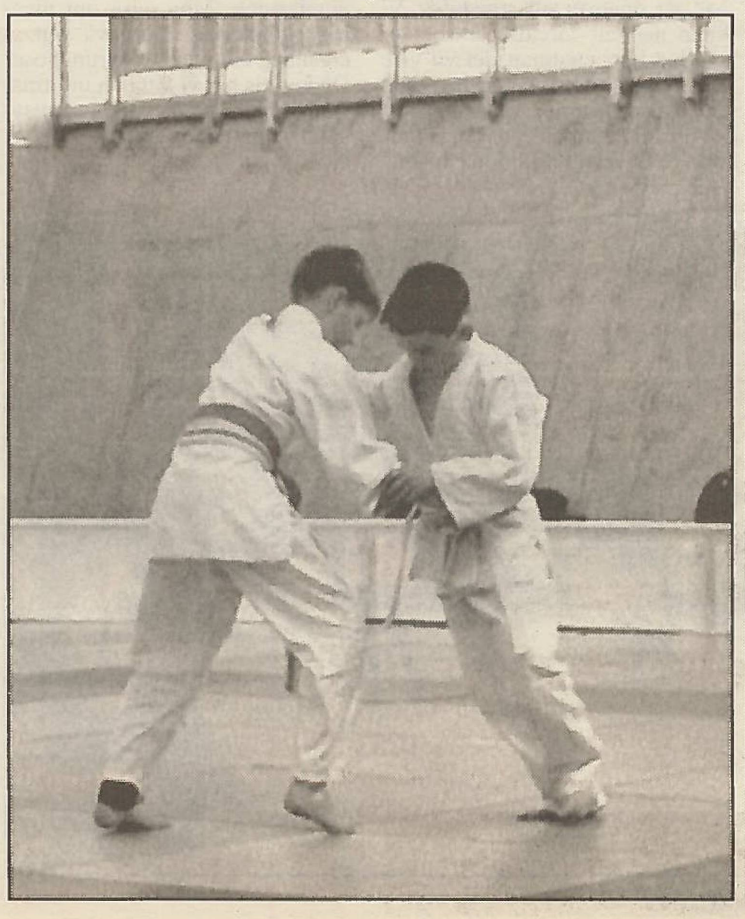
Friluftsliv
Snøen er over oss. Eller kanskje ikkje? Kom deg iallfall ut ein tur og luft dei dyre fjellskoa du aldri har brukt.

Fjernsyn
Glamour går i reprise på reprise på reprise. Godt med is til.

Tirsdag 11

Idrett
Karate på NFH fra 19.30 til 21.00. Volleyball fra kl 20.30 til kl 22.00 på Kraft.

Dans
Tango i forskningsparken frå halv 9 til halv 11.

Onsdag 12

Dans
Klør det i dansehælen? Dansekveld med Tromsø svingklubb kl. 20.30 på Kysten.

Idrett
Basket frå 16.00 til 16.30 på Kraft.

Dans
Tango kvar tysdag i Audmax frå 6 til 8. Sosialdans, gratis, partnar trengs ikkje, gutar vert absolutt oppfordra til å møte.

Bok og Grønnsak
Vegetarbokkafe i Bankgata 1. Frå 15.00-18.00

Agurkspytting og småkviskring

50-TALL: Teater Kanel byr på absurd, men underhaldande teater.

Her er trekantdrama, elskande foreldre, agurkspytting og ei kontaktsøkande dame på bussstoppet. I ein eim av kanel. Teater Kanel serverer kanelbollar for både ganen og hjernen den 30. november.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto MARCOS PORCIRES

Medan ei jente stakkarsleg slit med glidelåsen, tumlar rundt og finn kleda sine heilt til slutt, står glamgirl resolutt opp, heiser på pannebandet, pussar tennene og spyttar ikkje ut agurken. Absurd? Definitivt. Underhaldande? Så absolutt.

Teater Kanel har teaterøving på lærarhøgskulen til framsyninga *Hva vet du om Ru, egentlig?* som har premiere 30. desember på Rådstua Teaterhus.

Absurdisme frå 50-talet

Framsyninga er av seks små stykke frå tre absurdistiske teaterskaparar frå 50-talet; Pinter, Becket og Havel.

– Mange i teatergruppa har ønska å framføre visse stykke. Så har vi teke det vi har hatt mest lyst til å spele og ikkje minst forutsetningar for å kunne spele, fortel Solveig Hirsch. Saman med Rebecca Brox er ho instruktør for framsyninga. Scenen vert delt inn i tre små og dei ulike stykka vert bunden saman med jazz på elektrisk gitar og vokal. For å gjere det heilt.

Badeball og sludd

Her vert diskusjonar om anspenthet går oppover eller nedover. Vi kjem nær eit foreldrepar som er så glad i sonen sin at dei vil vise korleis dei elskar for at han skal få eit betre samliv. Eller eit aldri så lite trekantdrama på ei vinterstrand. Badeball og sludd er naturlege rekvisittar.

Instruktørar vert servitørar

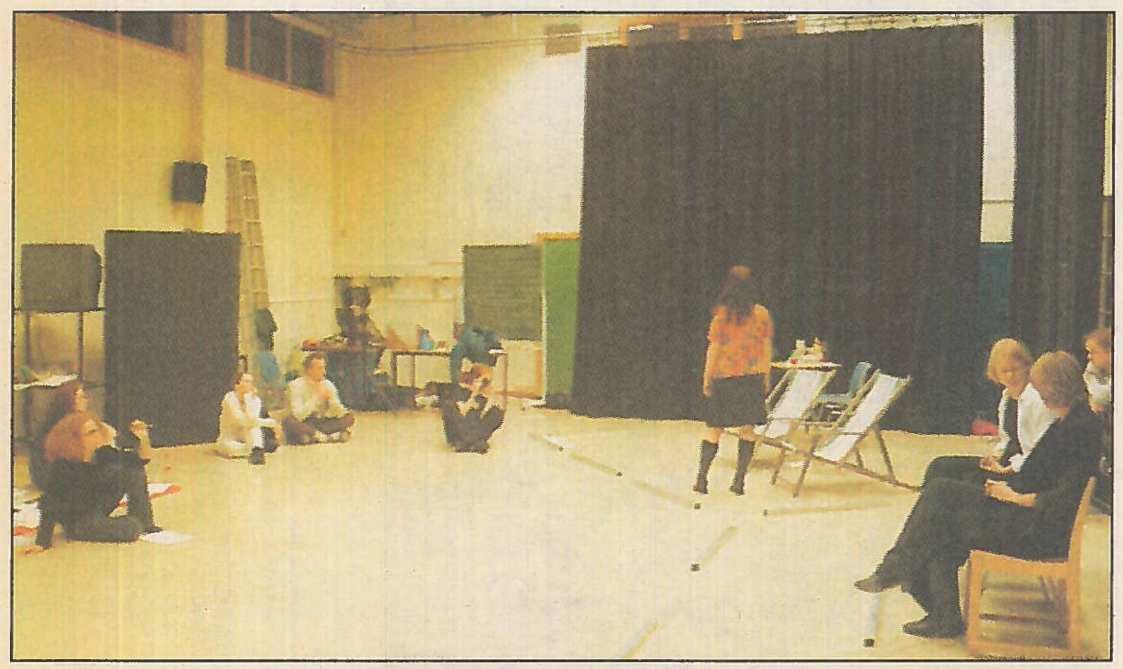
Denne framsyninga bygg seg ikkje opp som i eit tradisjonelt teaterstykke. Instruktørane trur dette vil appellere til studentane. Men absurditeten skal absolutt ikkje legge ein skugge for underhaldninga. Framsyninga vert akkompagnert av lysbilete og jazzmusikk. Alt vert innramma i ei cafesetting, der publikum sit ved småbord og får nyte framsyninga med servering av kanelbollar og te.

– Kjedeleg teater er det verste som finst, der må jo vere ein viss underhaldningsverdi, seier Hirsch.

Kommunikasjon

Men kva handlar det så om?

– Det handlar fyrst og framst om kommunikasjon og ikkje-kommunikasjon. Men også om menneskekunneskap. For kva veit vi eigentleg om menneska rundt oss? Og korleis har vi fått den informasjonen? Alt i verda verkar så tilsynelatande, funderer Brox.

TRE I EIN: Scenen vert delt inn i tre små scenar.

Eksamen snart

Tekst OLAV KANDAL

Sideblikk

Egentlig så skulle jeg ha gjort noe helt for jævlig masse, for jeg har masse å gjøre, jeg. Jeg har eksamen snart faktisk, men har så lyst til å skrive noveller og dikt at jeg får ikke lest eller studert en drit som det heter på fint. Kommer liksom ikke i gang, det er bare ord og ord og ord. Fatter ikke at det går an å flomme slik. Jeg føler meg som en evig fontene. Har aldri hatt det så intenst så langvarig før og er redd jeg skal stryke til eksamen fordi det er så intenst. Sannsynligvis like intenst som i helvete. I himmelen er det sikkert ikke intenst bare kjedelig, for der er det bare hevn de tenker på allikevel. De som sitter å leser til eksamen er sikkert de som kommer til himmelen etterpå. Da skal de hevne seg på de som lå på stranden og solte seg mens de satt inne og sleit seg gjennom bok etter bok. De skal hevne seg på dagdriverne, fantastene som meg og drømmerne som greide å bli noe selv om de sløvet 50 prosent mer. Sitte ved siden av Gud og dømme de nord og ned. Rakket. Men jeg skal sannelig si de et par alvorsord: Helvete er ikke så ille som dere tror. Det er faktisk mye verre å være i himmelen for der har de ikke selvironi.

Men ja, det er eksamen snart. Kjedelige, svette eksamen med noen lugubre spørsmål, noen lugubre eksamensvakter og noen lugubre timer hvor man skal forsøke å imponere noen man aldri ville ha imponert ellers. Hadde enda eksamen vært noe positivt. Eksamen er aldri positivt. Det er direkte lugubert er det, direkte lugubert. Og det er sikkert de i himmelen som ville at det skulle være slik, de uten selvironi.

Så nå sitter jeg og forsøker å strukturere livet mitt. Står tidlig opp om morgenen, sier til meg selv: Olav, nå skal du være inne på hybelen og lese så og så mange timer, før du går ut på kjøkkenet for å spise lunsj, hvis du er flink kan du lage kaffe.

Det er ikke moro å holde på slik.

Det å flyte, passer meg bedre, flyte som et barkstykke på en rolig, varm elv. Det å flomme, flomme som en fontene. Det å aldri ta slutt før det er slutt.

Men det skjer ikke før etter eksamen.